



Laporan **MURNInets 2.0**

Penunjuk Bandar Mampan Putrajaya

2022

Muka surat ini dibiarkan kosong

Laporan
MURNInets 2.0
Penunjuk Bandar
Mampan Putrajaya | **2022**



SKOR KEMAMPAHAN

PUTRAJAYA TAHUN 2022

96.61%



LAPORAN MURNInets 2.0

Penunjuk Bandar Mampan

Putrajaya

TAHUN 2022

PENCAPAIAN PUTRAJAYA DARI TAHUN 2012 SEHINGGA 2022



3 November 2018

TEMPAT KETIGA

kategori Bandaraya
sempena Hari
Perancangan Bandar
Sedunia (HBPS) 2018.



10 November 2020

TEMPAT KETIGA

kategori Bandaraya
sempena Hari
Perancangan Bandar
Sedunia (HBPS) 2020.



9 November 2021

TEMPAT PERTAMA

kategori Bandaraya dan
Penghargaan Pencapaian
Tebaik Sustainable
Development Goals (SDG 11)
2021 sempena Hari
Perancangan Bandar
Sedunia (HPBS) 2021.



8 November 2022

PENGHARGAAN KHAS

Bandar Mampan
Terbaik sempena Hari
Perancangan
Bandar Sedunia
(HPBS) 2022

Tahun 2018



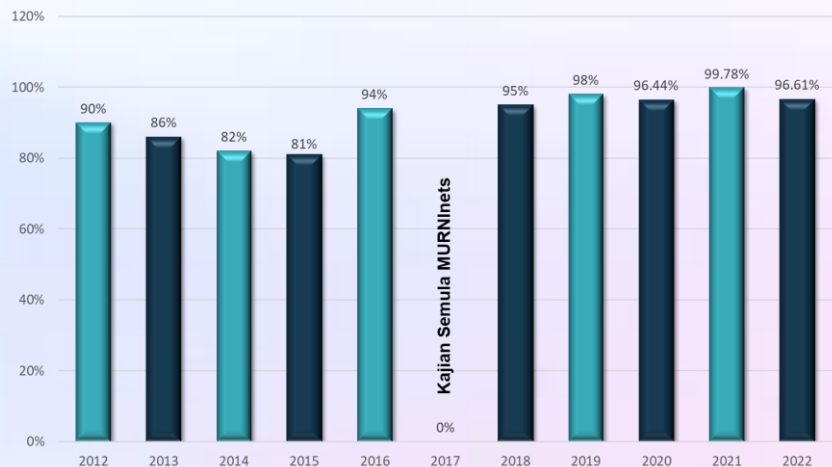
Tahun 2020



Tahun 2021

Tahun 2022

TAHAP KEMAMPAAN PUTRAJAYA TAHUN DARI TAHUN 2012 SEHINGGA 2022



PENCAPAIAN PUTRAJAYA PADA TAHUN 2022

Putrajaya telah menerima
**“Penghargaan Khas
Bandar Mampan
Terbaik 2022”**
sempena Hari
Perancangan Bandar
Sedunia (HPBS) pada
8 November 2022



Setinggi-tinggi

PENGHARGAAN DAN TERIMA KASIH

Kepada Semua Agensi Pembekal Data

Agensi Pembekal Data MURNInets Putrajaya

1

Bahagian Kesejahteraan Rakyat,
Unit Penyelarasan Pelaksanaan,
Jabatan Perdana Menteri

2

Bahagian Perangkaan Penduduk dan
Demografi, Jabatan Perangkaan Malaysia

3

Ibu Pejabat Polis Daerah Putrajaya

4

Pejabat Kesihatan Putrajaya

5

Jabatan Bomba Dan Penyelamat
Malaysia Putrajaya

6

Angkatan Pertahanan Awam
Wilayah Persekutuan Putrajaya

7

Putrajaya Holdings Sdn. Bhd.

8

Pengurusan Air Selangor Sdn. Bhd.

9

Tenaga Nasional Berhad
(Putrajaya & Cyberjaya)

10

Indah Water Konsortium Sdn. Bhd.

11

Pengangkutan Awam Putrajaya Travel & Tours
Sdn. Bhd.

Setinggi-tinggi

PENGHARGAAN DAN TERIMA KASIH

Kepada Semua Pembekal-Pembekal Data Dalam

PERBADANAN PUTRAJAYA

Jabatan Perancangan Bandar

- Bahagian Pembangunan Mampan dan Perumahan
- Bahagian Kawalan Perancangan dan Pembangunan
- Bahagian Alam Sekitar, Tasik dan Wetland
- Bahagian Kawalan Bangunan dan Rekabentuk Bandar

Jabatan Perkhidmatan Bandar

- Bahagian Kesihatan Persekitaran
- Bahagian Pelesenan
- Bahagian Penguatkuasa

Jabatan Perkhidmatan Korporat

- Bahagian Komunikasi Korporat

Jabatan Kewangan

- Bahagian Pengurusan Kewangan

SENARAI KANDUNGAN

Latar Belakang MURNInets 2.0	1-2
Objektif MURNInets 2.0	3
Penilaian MURNInets 2.0	4
Ringkasan Eksekutif	5-11

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan	12
1.2	Pelaksanaan Penunjuk Bandar Mampan	13
1.3	Kawasan Pelaksanaan Penunjuk Bandar Mampan	14
1.4	Kaedah Pelaksanaan Pengumpulan Data	14
1.5	Hasil Skor Kemampanan	15

BAB 2 DIMENSI 1: EKONOMI BERDAYA SAING 16

2.1	Penunjuk Yang Digunakan	17
2.2	Hasil Penunjuk dan Kemampanan	18
	ET1-P1 Kadar Pertumbuhan Tenaga Buruh	18
	ET2-P1 Kadar Kemiskinan	19
	ET3-P1 Kadar Pertumbuhan Pelaburan Swasta	20

SENARAI KANDUNGAN

BAB 3 DIMENSI 2: KUALITI PERSEKITARAN MAMPAN

3.1	Penunjuk Yang Digunakan	22
3.2	Hasil Penunjuk dan Kemampanan	23
	ST1-P1 Status Kualiti Air Sungai	23
	ST1-P2 Keadaan Kualiti Udara Persekitaran	24
	ST2-P1 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan dan Pengurusan Risiko Bencana	25
	ST3-P1 Peratusan Penjanaan Sisa Pepejal Per Kapita	26
	ST3-P2 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan dan Pengurusan Alam Sekitar	27
	ST3-P3 Peratusan Peruntukan Kewangan Pendidikan Alam Sekitar	28

BAB 4 DIMENSI 3: KOMUNITI SEJAHTERA

4.1	Penunjuk Yang Digunakan	30
4.2	Hasil Penunjuk dan Kemampanan	31
	KT1-P1 Peratus Pencapaian Penyediaan Rumah Mampu Milik Mengikut Sasaran Negeri	31
	KT2-P1 Peratus Liputan Kediaman Dalam Lingkungan 400 Meter Dari Kemudahan Masyarakat	32
	KT3-P1 Nisbah Kes Aduan Berkaitan Kacau Ganggu Awam Kepada 10,000 Penduduk	33

SENARAI KANDUNGAN

BAB 4 DIMENSI 3: KOMUNITI SEJAHTERA

KT3-P2 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Air Kepada 10,000 Penduduk	34
KT3-P3 Peratus Premis Perniagaan Makanan Yang Mendapat Penarafan Gred A	35
KT3-P4 Peratus Tandas Awam Yang Mendapat Penarafan Lima Bintang	36
KT3-P5 Indeks Kebahagiaan (<i>Happiness Index</i>)	37
KT3-P6 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Vektor Kepada 10,000 Penduduk	38
KT4-P1 Nisbah Kes Jenayah Indeks bagi Setiap 10,000 Penduduk	39

BAB 5 DIMENSI 4: GUNATANAH DAN SUMBER ASLI OPTIMUM

5.1	Penunjuk Yang Digunakan	41
5.2	Hasil Penunjuk dan Kemampanan	42
	GT1-P1 Peratus Perubahan Terhadap Kawasan Bukan Tepubina	42
	GT2-P1 Kadar Perbandaran	43
	GT2-P2 Nisbah Penyediaan Kawasan Lapang Awam Berbanding Dengan 1,000 Penduduk	44
	GT2-P3 Peratusan Permohonan Pewartaan Kawasan Lapang	45
	GT4-P1 Hutan Simpan Kekal / Taman Awam	46
	GT4-P2 Program / Aktiviti / Inisiatif Pembangunan Pelancongan	47

SENARAI KANDUNGAN

BAB 6 DIMENSI 5: INFRASTRUKTUR & PENGANGKUTAN EFISEN

6.1	Penunjuk Yang Digunakan	49
6.2	Hasil Penunjuk dan Kemampanan	50
	IT1-P1 Isipadu Penggunaan Air Domestik Harian Per Kapita	50
	IT1-P2 Penggunaan Harian Elektrik Per Kapita	50
	IT1-P3 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Air	51
	IT1-P4 Kadar Kehilangan Air Tidak Terhasil (NRW)	51
	IT1-P5 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Elektrik	52
	IT1-P6 Kadar Liputan Jalur Lebar	52
	IT2-P1 Kadar Kitar Semula Sisa Isi Rumah	53
	IT3-P1 Bilangan Terminal / Stesen Pengangkutan Awam Bersepadu	54
	IT4-P1 Peratus Kediaman Mendapat Perkhidmatan Pembentungan	55

BAB 7 DIMENSI 6: URUSTADBIR EFEKTIF

7.1	Penunjuk Yang Digunakan	57
7.2	Hasil Penunjuk dan Kemampanan	58
	UT1-P1 Peratusan Kepuasan Penduduk Terhadap Perkhidmatan PBT	58
	UT2-P1 Peratusan Pencapaian Kutipan Hasil PBT	59

SENARAI KANDUNGAN

BAB 7 DIMENSI 6: URUSTADBIR EFEKTIF

UT2-P2 Peratusan Perbelanjaan Penyelenggaraan Berbanding Jumlah Perbelanjaan PBT Keseluruhan	60
UT2-P3 Peratusan Perbelanjaan (Mengurus & Pembangunan) PBT	61
UT3-P1 Peratusan Permohonan Kebenaran Merancang Yang	62
UT3-P2 Bilangan Pelaksanaan Operasi Penguatkuasaan Bersepadu Yang Dijalankan Bersama PBT	62

BAB 8 RINGKASAN SKOR KEMAMPANAN 63 - 66

SENARAI JADUAL

SENARAI JADUAL

Jadual 1	Perincian Senarai Dimensi, Tema dan Penunjuk MURNInets	9-11
Jadual 2	Jadual Kemampunan Mengikut Dimensi MURNInets Putrajaya Tahun 2020	15
Jadual 3	Penunjuk, Sasaran Piawaian Dan Pencapaian Bagi Dimensi Ekonomi Berdaya Saing	17
Jadual 4	Penunjuk, Sasaran Piawaian Dan Pencapaian Bagi Dimensi Kualiti Persekitaran Mampan	22
Jadual 5	Jadual Kemampunan Mengikut Dimensi Komuniti Sejahtera	30
Jadual 6	Penunjuk, Sasaran Piawaian Dan Pencapaian Bagi Dimensi Gunatanah & Sumber Asli Optimum	41
Jadual 7	Penunjuk, Sasaran Piawaian Dan Pencapaian Bagi Dimensi Infrastruktur & Pengangkutan Efisien	49
Jadual 8	Jadual Kemampunan Mengikut Dimensi Urustadbir Efektif	57
Jadual 9	Penunjuk, Sasaran Piawaian Dan Pencapaian Bagi Dimensi Ekonomi Berdaya Saing, Kualiti Persekitaran Mampan, Komuniti Sejahtera, Gunatanah & Sumber Asli Optimum,Infrastruktur & Pengangkutan Efisien Dan Urustadbir Efektif	63 - 66

SENARAI JADUAL

SENARAI RAJAH

Rajah 1	Dimensi-Dimensi Penunjuk Bandar Mampan	5
Rajah 2	Senarai Strategi, Dimensi, Tema Dan Penunjuk MURNInets	6 - 8
Rajah 3	Pelaksanaan MURNInets	13

SENARAI LAMPIRAN

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran 1	Surat Pengumpulan Data MURNInets	68 - 70
Lampiran 2	Borang A	71
Lampiran 3	Online Survey	72
Lampiran 4	Borang Soalselidik Bagi Penunjuk KT3-P5 (Indeks Kebahagiaan)	73
Lampiran 5	Borang Soalselidik Bagi Penunjuk UT1-P1 (Peraturan Pandangan Penduduk Terhadap Perkhidmatan PBT)	74



LATAR BELAKANG MURNInets 2.0

KENAPA PERLU? MURNInets 2.0



Instrumen untuk mengukur
keupayaan dan tahap
kemampuan di peringkat
pihak berkuasa tempatan
Malaysia



Membolehkan pihak berkuasa
di peringkat tempatan, negeri
dan negara untuk
mengumpul, menyimpan,
menganalisis, menilai
mengurus dan memaparkan
data berkaitan kemampuan



LATAR BELAKANG MURNInets 2.0

FASA KEDUA

Pada tahun 2017 MURNInets telah ditambah baik selaras dengan perubahan polisi di peringkat negara dan antarabangsa yang dikenali sebagai **MURNInets 2.0**

01

FASA PERTAMA

MURNInets telah dimulakan pada tahun 2012 sehingga 2016

02

Negara

Peringkat Negara:

Pusat Operasi MURNInets Kebangsaan (POMK)

Negeri

Peringkat Negeri:

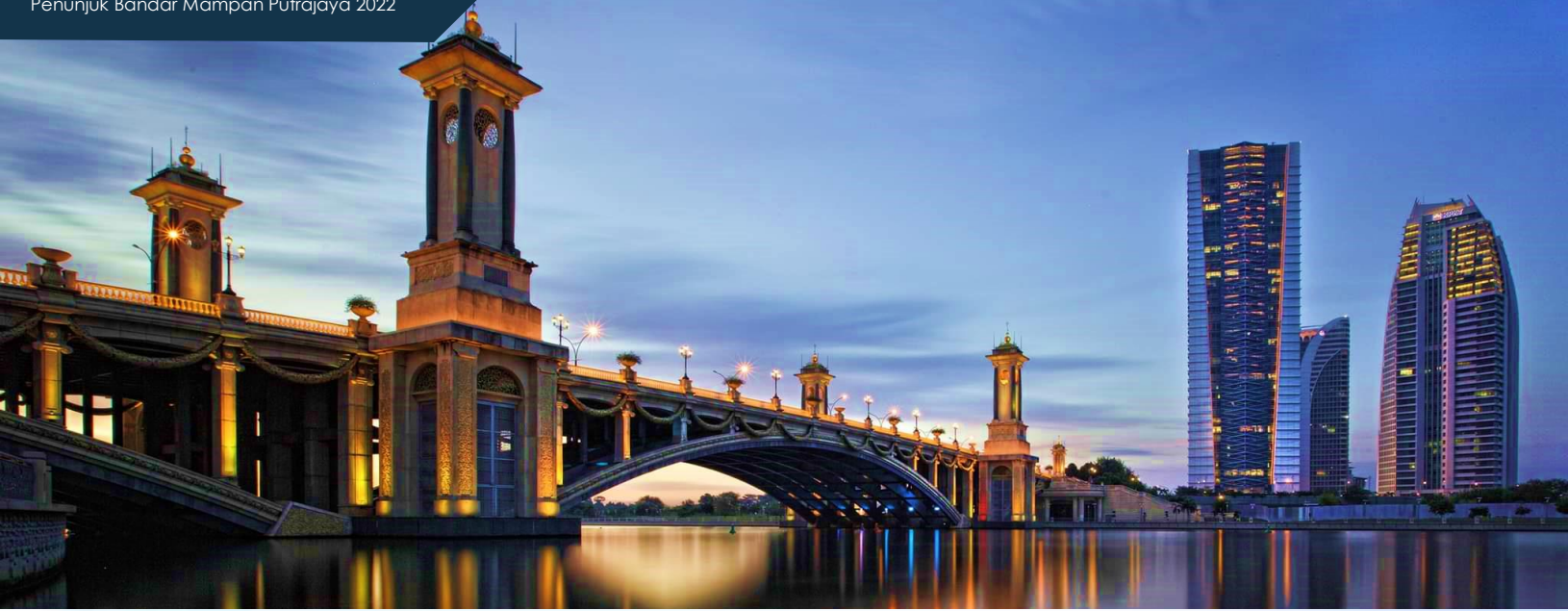
Pusat Operasi MURNInets Negeri (POMN)

Tempatan

Peringkat Tempatan:

Pusat Operasi MURNInets Pihak Berkuasa Tempatan (POM PBT)

STRUKTUR
PENGURUSAN
MURNInets 2.0



OBJEKTIF MURNInets 2.0

1

Mengenalpasti tahap kemampuan di setiap pihak berkuasa tempatan



2

Mengenalpasti kekuatan dan kelemahan setiap pihak berkuasa tempatan



3

Memantau tahap kemampuan secara berterusan



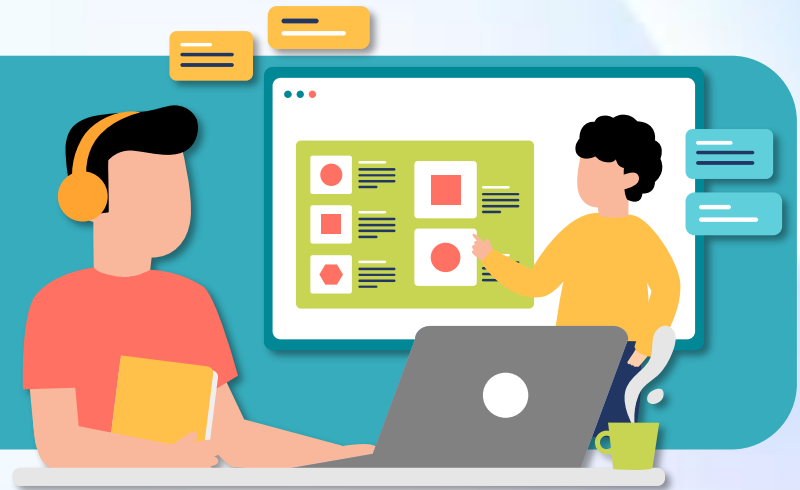
4

Mencadangkan langkah penambahbaikan dan mengenalpasti potensi untuk meningkatkan tahap kemampuan



PENILAIAN MURNInets 2.0

Penilaian kemampuan di setiap pihak berkuasa tempatan dijalankan melalui laman sesawang yang dikenali sebagai Gerbang MURNInets 2.0



Gerbang MURNInets 2.0

<http://murninetsv2.planmalaysia.gov.my>



RINGKASAN ESEKUTIF

Tujuan utama laporan ini adalah untuk menyatakan tahap kemampanan kawasan pentadbiran dan operasi Putrajaya pada tahun 2022 dengan menggunakan **39 penunjuk yang merangkumi 6 dimensi**. Dimensi-dimensi ini ialah terdiri daripada Ekonomi Berdaya Saing, Kualiti Persekitaran Mampan, Komuniti Sejahtera, Gunatanah dan Sumber Asli Optimum, Infrastruktur dan Pengangkutan Efisien dan Urustadbir Efektif sebagaimana di Rajah 1.

Pengukuran MURNInets 2022 adalah menggunakan data-data pada tahun 2021. Secara keseluruhan pada tahun 2022, kawasan pentadbiran dan operasi Perbadanan Putrajaya telah mencapai tahap mampan.

Daripada sejumlah 39 penunjuk yang digunakan bagi mengukur tahap kemampanan adalah didapati **36 penunjuk adalah mencapai tahap mampan** dan **3 penunjuk lagi berada di tahap kurang mampan**.

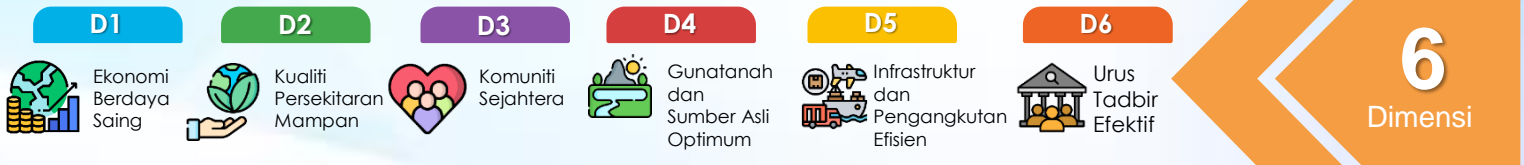
Skor kemampanan bagi Putrajaya pada tahun 2022 ialah 96.61%.

Wawasan 2020, Model Ekonomi Baru (MEB), Rancangan Malaysia Ke-11 (2016-2020), Rancangan Fizikal Negara Ke-3 (RFN Ke-3) dan Dasar Perbandaran Negara 2 (DPN2)



Rajah 1 : Dimensi-Dimensi Penunjuk Bandar Mampan

RUMUSAN KERANGKA MURNInets 2.0

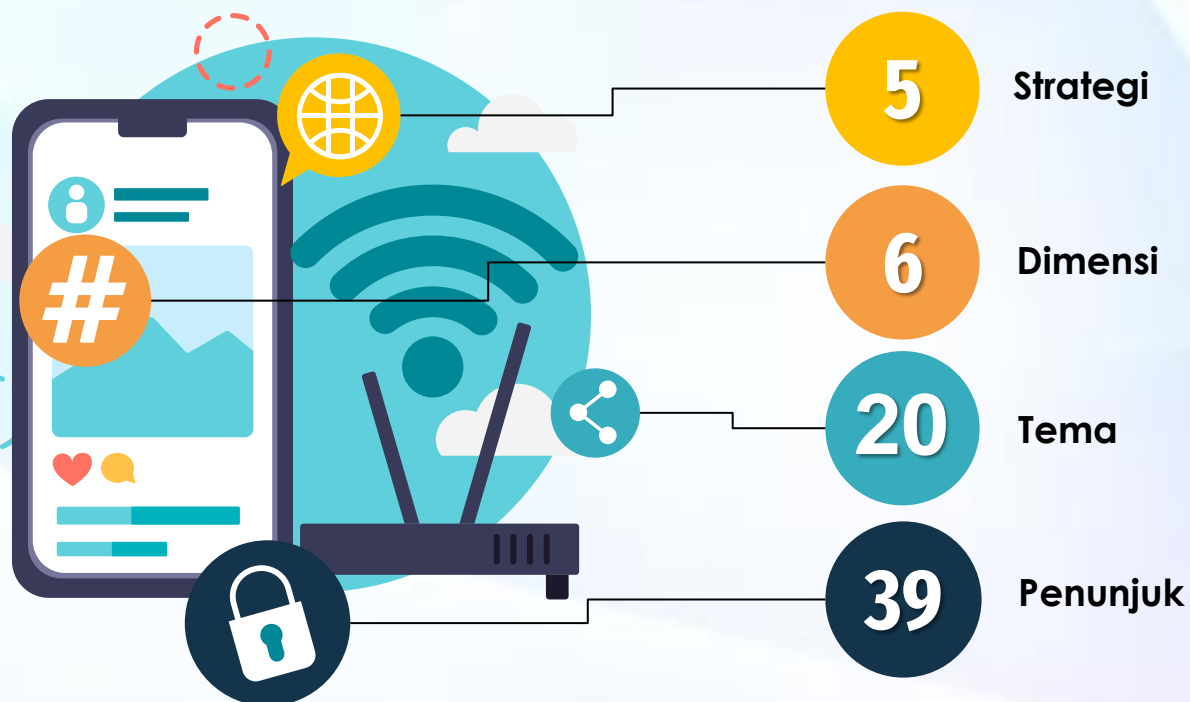


TEMA	P	TEMA	P	TEMA	P	TEMA	P	TEMA	P	TEMA	P
Pertumbuhan Ekonomi	1	Kualiti Alam Sekitar	2	Kediaman	1	Perubahan Gunatanah	1	Kecekapan Utiliti	6	Sistem Penyampaian	1
Kemiskinan	1	Pengurusan Risiko	1	Kemudahan Masyarakat dan Rekreasi	1	Pembangunan Perbandaran	3	Pengurusan Sisa Pepejal	1	Pengangkutan Institusi	3
Pelaburan Swasta	1	Pengurusan Alam Sekitar	3	Kualiti Kehidupan	6	Pemuliharaan Hutan dan Pembangunan Pelancongan	2	Pengangkutan Sisa Kumbuhan	1	Penguatkuasaan Dan Pemantauan	2
				Keselamatan	1						

39
Penunjuk

Rajah 2 : Senarai Strategi, Dimensi, Tema dan Penunjuk MURNInets 2.0

KERANGKA MURNInets 2.0



5 Strategi

S1



Pembangunan
Ekonomi yang
Efisien dan
Berdaya saing

S2



Penggunaan
Tanah dan
Sumber Asli
yang optimum

S3



Keseimbangan
Pembangunan
Wilayah

S4



Peningkatan
Kualiti, Spatial,
Alam Sekitar,
Keselamatan
dan
Kesejahteraan
Sosial

S5



Urus Tadbir
Perhubungan
dan
Penyediaan
Kemudahan
Infrastruktur
dan
Masyarakat

6

Dimensi



D1

Ekonomi Berdaya Saing



D2

Kualiti Persekitaran Mampan



D3

Komuniti Sejahtera



D4

Gunatanah dan Sumber Asli Optimum



D5

Infrastruktur dan Pengangkutan Efisien



D6

Urus Tadbir Efektif



20




Tema

39

Penunjuk

JADUAL PERINCIAN MURNInets 2.0

DIMENSI	TEMA	PENUNJUK
D1  Ekonomi Berdaya Saing	ET1 Pertumbuhan Ekonomi	ET1-P1 Kadar Pertumbuhan Tenaga Buruh
	ET2 Kemiskinan	ET2-P1 Kadar Kemiskinan
	ET3 Pelaburan Swasta	ET3-P1 Kadar Pertumbuhan Pelaburan Swasta
D2  Kualiti Persekitaran Mampan	ST1 Kualiti Alam Sekitar	ST1-P1 Status Kualiti Air Sungai ST1-P2 Keadaan Kualiti Udara Persekitaran
	ST2 Pengurusan Risiko	ST2-P1 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan Dan Pengurusan Risiko Bencana
	ST3 Pengurusan Alam Sekitar	ST3-P1 Peratusan Penjanaan Sisa Pepejal Per Kapita ST3-P2 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan Dan Pengurusan Alam Sekitar ST3-P3 Peratusan Peruntukan Kewangan Pendidikan Alam Sekitar (<i>Environmental Education</i>)
	KT1 Kediaman	KT1-P1 Peratusan Pencapaian Penyediaan Rumah Mampu Milik Mengikut Sasaran Negeri
	KT2 Kemudahan Masyarakat dan Rekreasi	KT2-P1 Peratusan Liputan Kediaman Dalam Lingkungan 400 Meter Dari Kemudahan Masyarakat
	KT3 Kualiti Kehidupan	KT3-P1 Nisbah Kes Aduan Berkaitan Kacau Ganggu Awam Kepada 10,000 Penduduk KT3-P2 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Air Kepada 10,000 Penduduk

DIMENSI	TEMA	PENUNJUK
<p>D3</p>  <p>Komuniti Sejahtera</p>	<p>KT4 Keselamatan</p>	<p>KT3-P3 Peratus Premis Perniagaan Makanan Yang Mendapat Penarafan Gred A</p> <p>KT3-P4 Peratus Tandas Awam Yang Mendapat Lima Bintang</p> <p>KT3-P5 Indeks Kebahagiaan (<i>Happiness Index</i>)</p> <p>KT3-P6 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Vector Kepada 10,000 Penduduk</p> <p>KT4-P1 Nisbah Kes Jenayah Indeks Bagi Setiap 10,000 Penduduk</p>
<p>D4</p>  <p>Gunatanah dan sumber asli optimum</p>	<p>GT1 Perubahan Gunatanah</p> <p>GT2 Pembangunan Perbandaran</p> <p>GT4 Pemuliharaan Hutan dan Pembangunan Pelancongan</p>	<p>GT1-P1 Peratusan Perubahan Terhadap Kawasan Bukan Tepubina</p> <p>GT2-P1 Kadar Perbandaran</p> <p>GT2-P2 Nisbah Penyediaan Kawasan Lapang Awam Berbanding Dengan 1,000 Penduduk</p> <p>GT2-P3 Peratusan Permohonan Pewartaan Kawasan Lapang</p> <p>GT4-P1 Hutan simpan kekal/ taman awam</p> <p>GT4-P2 Program/ Aktiviti/ Inisiatif Pembangunan Pelancongan</p>
<p>D5</p>  <p>Infrastruktur dan Pengangkutan Efisien</p>	<p>IT2 Kecekapan Utiliti</p>	<p>IT1-P1 Isipadu Penggunaan Air Domestik Harian Per Kapita</p> <p>IT1-P2 Penggunaan Harian Elektrik Per Kapita</p> <p>IT1-P3 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Air</p> <p>IT1-P4 Kadar Kehilangan Air Tidak Terhasil (NRW)</p> <p>IT1-P5 Penggunaan Kes Gangguan Bekalan Elektrik</p> <p>IT1-P6 Kadar liputan jalur lebar</p>

DIMENSI	TEMA	PENUNJUK
<p>D5</p>  <p>Infrastruktur Dan Pengangkutan Efisien</p>	<p>IT2 Pengurusan Sisa Pepejal</p> <p>IT3 Pengangkutan</p> <p>IT4 Pengurusan Sisa Kumbahan</p>	<p>IT2-P1 Kadar Kitar Semula Sisa Isi Rumah</p> <p>IT3-P1 Bilangan Terminal/ Stesen Pengangkutan Awam Bersepadu</p> <p>IT4-P1 Peratus kediaman mendapat perkhidmatan pembetungan</p>
<p>D6</p>  <p>Urustadbir Efektif</p>	<p>UT1 Sistem Penyampaian</p> <p>UT2 Pengangkutan Institusi</p> <p>UT3 Penguatkuasaan Dan Pemantauan</p>	<p>UT1-P1 Peratusan Kepuasan Penduduk Terhadap Perkhidmatan PBT</p> <p>UT2-P1 Peratusan Pencapaian Kutipan Hasil PBT</p> <p>UT2-P2 Peratusan Perbelanjaan Penyelenggaraan Berbanding Jumlah Perbelanjaan PBT Keseluruhan</p> <p>UT2-P3 Peratusan Perbelanjaan (Mengurus Dan Pembangunan) Pihak Berkuasa Tempatan</p> <p>UT3-P1 Peratusan Permohonan Kebenaran Merancang Yang Selaras Dengan Rancangan Tempatan</p> <p>UT3-P2 Bilangan Pelaksanaan Operasi Penguatkuasaan Bersepadu Yang Dijalankan Bersama PBT</p>

Nota:

Dimensi 1 Ekonomi Berdaya Saing

Dimensi 2 Kualiti Persekitaran Mampan

Dimensi 3 Komuniti Sejahtera

Dimensi 4 Komuniti Sejahtera

Dimensi 5 Infrastruktur dan Pengangkutan Efisien

Dimensi 6 Urustadbir Efektif



1.0 PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Tujuan utama laporan ini disediakan adalah untuk menyatakan tahap kemampunan bagi kawasan operasi, di bawah pentadbiran Perbadanan Putrajaya pada tahun 2021 berdasarkan tiga puluh sembilan (39) Penunjuk Bandar Mampan yang digunapakai.

Dalam konteks MURNInets, pembangunan mampan adalah pembangunan yang dapat memenuhi keperluan generasi kini tanpa mengabaikan keupayaan generasi akan datang untuk memenuhi keperluan mereka.



“Bandar Mampan”

Definisi “**Bandar Mampan**” merupakan bandar yang mampu mengekalkan pencapaian dalam pembanunan sosial, ekonomi dan fizikal untuk selama-lamanya atau wilayah metropolitan yang boleh bersaing dengan jayanya di peringkat global tetapi masih boleh mengekalkan keunggulan budaya dan alam sekitarnya. Definisi ini menjadi dasar kepada pembentukan dimensi, tema dan penunjuk-penunjuk pembangunan mampan yang telah dipersetujui.

1.2 Pelaksanaan Penunjuk Bandar Mampan

Satu program yang dapat membantu Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) mengumpul data dan maklumat. Ia juga merupakan program penilaian, penentuan dan pemantauan tahap kemampan bandar berdasarkan penunjuk yang telah ditetapkan.

Pelaksanaan Penunjuk Bandar Mampan perlu dilaksanakan bagi peringkat Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) bagi mengukur tahap kemampan bandar seperti di Rajah 3.

Analisis Tahap Kemampan Bandar Melalui Sistem MURNInets 2.0



1 Kemasukan Data Penunjuk

2 Gerbang MURNInets

3 Analisis Data

4 Tahap Kemampan Bandar

Rajah 3 : Pelaksanaan MURNInets

Mampan	> 80%
Sederhana Mampan	50-79%
Kurang Mampan	< 49%

1.3 Kawasan Pelaksanaan Penunjuk Bandar Mampan

Kawasan pelaksanaan Penunjuk Bandar Mampan 2022 yang menggunakan data pengukuran tahun 2021 meliputi keseluruhan kawasan pentadbiran dan operasi Perbadanan Putrajaya yang merangkumi keluasan **4931.00 hektar** serta mempunyai jumlah penduduk **134,391 orang**.



Keluasan
4931.00 hektar



Penduduk
134,391 orang

1.4 Kaedah Pelaksanaan Pengumpulan Data

Kaedah pelaksanaan pengumpulan data MURNInets menggunakan borang pengumpulan data dan maklumat. Sehubungan itu, terdapat surat dan borang pengumpulan data dan maklumat untuk penguncian masuk data MURNInets. Sila rujuk Lampiran 1 (m/s 63) untuk melihat contoh surat pengumpulan data dan penguncian masuk data. Manakala sila rujuk Lampiran 2 (m/s 66) untuk melihat contoh borang pengumpulan data.

Walau bagaimanapun, terdapat dua penunjuk bandar yang memerlukan data primer dan dikumpul melalui borang soal selidik secara atas talian (*online*) dengan menggunakan no siri yang dibekalkan oleh urus setia iaitu penunjuk KT3-P5 Indeks Kebahagiaan dan penunjuk UT2-P1 Peratusan Kepuasan Penduduk / Peniaga / NGO Terhadap Perkhidmatan PBT. Sila rujuk Lampiran 3,4 dan 5 (m/s 67-69) bagi penunjuk- penunjuk tersebut.

Borang pengumpulan data dan maklumat



Penguncian masuk data

1.5 Hasil Skor Kemampanan

Secara keseluruhannya, hasil pengukuran Bandar Putrajaya bagi tahun 2022 telah mencapai tahap Mampan dengan keseluruhan skor adalah 96.61% sepertimana di Jadual 2.



96.61%

Jadual 2: Jadual Kemampanan Mengikut DimensiMURNInets Putrajaya Pada Tahun 2022

BIL.	DIMENSI	INDEKS DIMENSI	TAHAP KEMAMPANAN
1.	Ekonomi Berdaya Saing	1.00	Mampan
2.	Kualiti Persekitaran Mampan	1.00	
3.	Komuniti Sejahtera	1.00	
4.	Gunatanah & Sumber Asli Optimum	1.00	
5.	Infrastruktur & Pengangkutan Efisien	0.75	
6.	Urustadbir Efektif	1.00	
SKOR KESELURUHAN		96.61%	

DIMENSI 1



Ekonomi Berdaya Saing

3 TEMA

ET1
Pertumbuhan Ekonomi

ET1-P1
Kadar Pertumbuhan Tenaga
Buruh

ET2
Kemiskinan

ET2-P1
Kadar Kemiskinan

ET3
Pelaburan Swasta

ET3-P1
Kadar Pertumbuhan
Pelaburan Swasta

6 PENUNJUK





2.1 Penunjuk Yang Digunakan

Tahap kemampuan bagi Dimensi Ekonomi Berdaya Saing diukur, menggunakan tiga (3) penunjuk dengan sasaran piawaian seperti di Jadual 3.

Jadual 3: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Ekonomi Berdaya Saing

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPAKAN	SKOR
1	ET1 – P1 Kadar Pertumbuhan Tenaga Buruh	≥ 1.4%	18.00%	Mampan	3
2	ET2 – P1 Kadar Kemiskinan Bandar	≤ 3.7%	0.35%	Mampan	3
3	ET3 – P1 Kadar Pertumbuhan Pelaburan Swasta	≥ 3.8% Setahun	5.41%	Mampan	3

2.2 Hasil Penunjuk dan Kemampanan

Secara keseluruhan pada Jadual 3, Dimensi Ekonomi Berdaya Saing bagi kawasan operasi Putrajaya menunjukkan adalah seperti berikut :

ET1-P1 Kadar Pertumbuhan Tenaga Buruh

**2021**

Penduduk bekerja berumur 15-64 tahun
- **86,682 orang**

2020

Penduduk bekerja berumur 15-64 tahun
- **72,400 orang**

Dengan itu, **kadar pertumbuhan tenaga buruh** adalah **tinggi dan berada di skor mampan**.





ET2-P1 Kadar Kemiskinan Bandar

Kadar kemiskinan bandar merujuk kepada peratusan isi rumah yang mempunyai pendapatan kurang daripada garis kemiskinan.

Bagi kawasan Putrajaya, jumlah penduduk miskin yang direkodkan oleh Unit Penyelaras Pelaksanaan, Bahagian Kesejahteraan Rakyat, Jabatan Perdana Menteri (JPM) adalah **464 orang yang terdiri daripada ketua isi rumah dan ahli isi rumah**, iaitu kira-kira **0.35% daripada jumlah penduduk iaitu 134,391** orang dan **mencapai tahap mampan**.



RM 2,128

Pendapatan garis kemiskinan sebulan bagi W.P Putrajaya.



0.35%

daripada jumlah penduduk iaitu 134,391 orang dan mencapai tahap mampan.

ET3-P1 Kadar Pertumbuhan Pelaburan Swasta

Kadar pertumbuhan pelaburan swasta merujuk kepada perubahan jumlah pelaburan swasta pada tahun kajian berbanding tahun sebelum kajian. Jumlah Nilai Pembangunan Kasar (GDV) mengikut projek yang diluluskan oleh Perbadanan Putrajaya, lesen perniagaan (komersil) dan lain-lain hasil yang diterima.

2021 RM 1,874,660,618.66

2020 RM 1,775,936,596.17

Ini menunjukkan Putrajaya mencapai tahap mampan pada Tahun 2021



DIMENSI 2



Kualiti Persekitaran Mampan

3 TEMA

ST1 Kualiti Alam Sekitar

ST1 – P1
Status Kualiti Air Sungai

ST1 – P2
Keadaan Kualiti Udara
Persekitaran

ST2 Pengurusan Risiko

ST2 – P1
Bilangan Inisiatif Pelaksanaan
dan Pengurusan Risiko
Bencana

ST3 Pengurusan Alam Sekitar

ST3 – P1
Peratusan Penjanaan Sisa
Pepejal Per Kapita

ST3 – P2
Bilangan Inisiatif Pelaksanaan
dan Pengurusan Alam Sekitar

ST3 – P3
Peratusan Peruntukan
Kewangan Pendidikan Alam
Sekitar (Environmental
Education)

6 PENUNJUK

3.1 Penunjuk yang Digunakan

Tahap kemampunan bagi Dimensi Kualiti Persekitaran Mampan diukur, menggunakan enam (6) penunjuk iaitu Status Kualiti Air Sungai, Keadaan Kualiti Udara Persekitaran, Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Risiko Bencana, Peratusan Penjanaan Sisa Pepejal Per Kapita, Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Alam Sekitar dan Peratusan Peruntukan Kewangan Pendidikan Alam Sekitar dengan sasaran piawaian seperti di Jadual 4.

Jadual 4: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Kualiti Persekitaran Mampan

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR
1	ST1-P1 Status Kualiti Air Sungai	≤ 10 %	0	Mampan	3
2	ST1-P2 Keadaan Kualiti Udara Persekitaran	≥ 80 %	98.80	Mampan	3
3	ST2-P1 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Risiko Bencana	≥ 5	1,015	Mampan	3
4	ST3-P1 Penjanaan Sisa Pepejal Per Kapita	≤ 0.74%	0.69	Mampan	3
5	ST3-P2 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Alam Sekitar	≥ 50	218	Mampan	3
6	ST3-P3 Peratusan Peruntukan Kewangan Pendidikan Alam Sekitar	≥ 90%	92.55	Mampan	3

3.2 Hasil Penunjuk dan Kemampanan

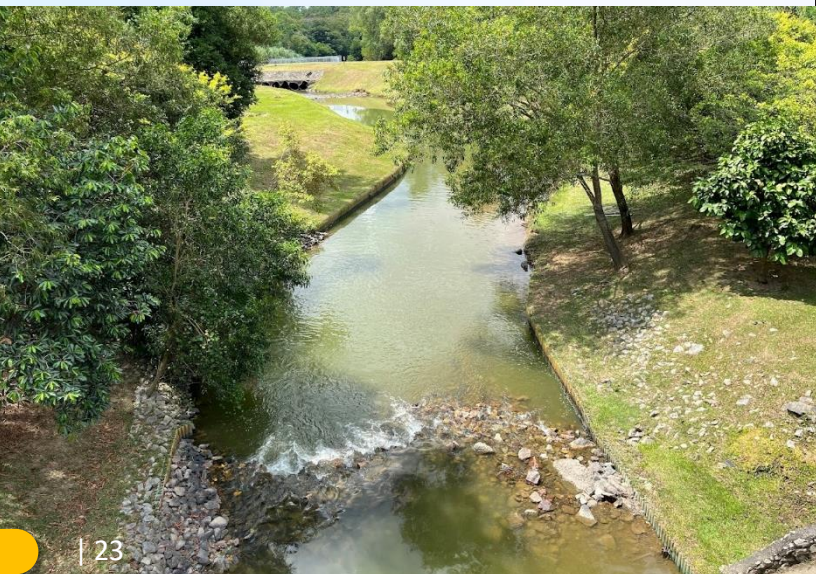
Secara keseluruhan pada Jadual 4, Dimensi Kualiti Persekitaran Mampan bagi kawasan operasi Putrajaya sepertimana berikut :

ST1-P1 Status Kualiti Air Sungai



Bagi penunjuk status kualiti air sungai di Putrajaya didapati berada ditahap mampan.

Berdasarkan penilaian yang di buat pada tahun 2021 di dapati **tiada sungai** yang berada dalam kategori kelas IV dan V. Terdapat satu (1) bilangan sungai yang terlibat di kawasan operasi iaitu Sungai Chuau (Kelas II) yang direkodkan oleh Bahagian Alam Sekitar, Tasik dan Wetland, Jabatan Perancangan Bandar, Perbadanan Putrajaya.



Status Kualiti Air Sungai

Kelas I - III

1 Catatan:
WQI: 82.1 (Kelas II) di Sungai Chuau (selepas spillway Empangan Putrajaya)



ST1-P2 Keadaan Kualiti Udara Persekitaran



Keadaan kualiti udara persekitaran merujuk kepada bilangan hari direkodkan berstatus baik dan sederhana yang diukur mengikut Indeks Pencemaran Udara (IPU). Bagi kawasan Putrajaya telah mencapai tahap mampan iaitu **361 hari berstatus baik dan sederhana (98.90%)**.

Keadaan Kualiti Udara Persekitaran

Perbadanan Putrajaya		
(A) Bil. Hari Status "Baik" dan "Sederhana"	(B) Bil. Hari Status "Tidak Sihat", "Sangat tidak Sihat" dan "Berbahaya"	(C)= (A) + (B) Jumlah Hari
361	4	365

ST2-P1 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Risiko Bencana

Inisiatif pelaksanaan dan pengurusan risiko bencana bermaksud apa-apa jua program / aktiviti / projek / kajian / penyediaan tempat mangsa bencana yang dilaksanakan bagi tujuan tindakan penyelesaian, pencegahan dan pengawalan dalam menangani risiko bencana. Di Putrajaya, **sebanyak 1015 inisiatif** pelaksanaan dan pengurusan risiko bencana yang telah direkodkan dan mencapai tahap mampaan.



PBT bersama-sama dengan pihak Swasta, NGO, Badan-badan Sukarela, Institusi Pengajian Tinggi merangka program dan strategi Komunikasi, Pendidikan dan Kesedaran Awam (CEPA) yang merangkumi aktiviti seperti kursus, penyertaan awam dan latih-amal bencana (disaster drill).



ST3-P1 Peratusan Penjanaan Sisa Pepejal Per Kapita



Di Putrajaya, jumlah sisa pepejal yang dijana:



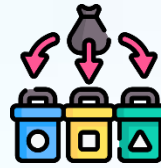
2021
33,740,220 kg



Jumlah Penduduk
134,391 orang



ST3-P2 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Alam Sekitar



Bagi bilangan inisiatif pelaksanaan & pengurusan alam sekitar, Putrajaya mencapai tahap mampan di mana Perbadanan Putrajaya telah mengadakan **218 program bersama agensi-agensi** lain bagi menggalakkan penduduk / masyarakat menjaga dan melindungi alam sekitar serta mengamalkan gaya hidup 'hijau' termasuk budaya kitar semula.





ST3-P3 Peratusan Peruntukan Kewangan Pendidikan Alam Sekitar

Peruntukan dalam pendidikan alam sekitar yang tinggi menggambarkan keperihatinan Perbadanan Putrajaya untuk memberi **kesedaran dan pendidikan awal kepada pihak-pihak berkepentingan menjaga dan memelihara alam sekitar di kawasan Putrajaya** demi mewujudkan persekitaran yang selesa, bersih, nyaman dan selamat bagi memenuhi keperluan penduduk masa kini dan generasi akan datang.



Manakala jumlah peruntukan **kewangan yang dibelanjakan untuk pendidikan alam sekitar pada tahun 2021 adalah mencapai tahap mampan** di mana melebihi sasaran piawai iaitu **92.55%**.

DIMENSI 3



Komuniti Sejahtera

4 TEMA

KT1 Kediaman

KT1 – P1

Peratus Pencapaian
Penyediaan Rumah
Mampu Milik Mengikut
Sasaran Negeri

KT2 Kemudahan Masyarakat & Rekreasi

KT2 – P1

Peratus Liputan Kediaman
Dalam Lingkungan 400
Meter Dari Kemudahan
Masyarakat

KT3 Kualiti Kehidupan

KT3 – P1

Nisbah Kes Aduan
Berkaitan Kacau Ganggu
Awam Kepada 10,000
Penduduk

KT3 – P2

Nisbah Kes Penyakit
Bawaan Air Kepada 10,000

KT3 – P3

Peratus Premis Perniagaan
Makanan Yang Mendapat
Penarafan Gred A

KT3 – P4

Peratus Tandas Awam
Yang Mendapat
Penarafan Lima Bintang

KT3 – P5

Indeks Kebahagiaan
(Happiness Index)

KT3 – P6

Nisbah Kes Penyakit
Bawaan Vektor Kepada
10,000 Penduduk

KT4 Keselamatan

KT4 – P1

Peratus Penurunan
Jenayah Indeks

4.1 Penunjuk Yang Digunakan

Tahap kemamparan bagi Dimensi Komuniti Sejahtera diukur, menggunakan sembilan (9) penunjuk dengan sasaran piawaian seperti di Jadual 5.

Jadual 5: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Komuniti Sejahtera

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPARAN	SKOR
1	KT1-P1 Peratus Pencapaian Penyediaan Rumah Mampu Milik Mengikut Sasaran Negeri	≥ 70 %	100	Mampan	3
2	KT2-P1 Peratus Liputan Kediaman Dalam Lingkungan 400 Meter Dari Kemudahan Masyarakat	≥ 80 %	91.77	Mampan	3
3	KT3-P1 Nisbah Kes Aduan Berkaitan Kacau Ganggu Awam Kepada 10,000 Penduduk	≤ 5 Aduan : 10,000 Penduduk	2.08	Mampan	3
4	KT3-P2 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Air Kepada 10,000 Penduduk	≤ 40 Kes : 10,000 Penduduk	0	Mampan	3
5	KT3-P3 Peratus Premis Perniagaan Makanan Yang Mendapat Penarafan Gred A	≥ 70 %	70.59	Mampan	3
6	KT3-P4 Peratus Tandas Awam Yang Mendapat Penarafan Lima Bintang	≥ 91 %	91.84	Mampan	3
7	KT3-P5 Indeks Kebahagiaan (Happiness Index)	≥ 80 % (Bahagia)	96.59	Mampan	3
8	KT3-P6 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Vektor Kepada 10,000 Penduduk	≤ 40 Kes : 10,000 Penduduk	8.63	Sederhana Mampan	3
9	KT4-P1 Nisbah Kes Jenayah Indeks Bagi Setiap 10,000 Penduduk	≤ 24 kes	6.77	Mampan	3

4.2 Hasil Penunjuk dan Kemampunan

Secara keseluruhan pada Jadual 5, Dimensi Ekonomi Berdaya Saing bagi kawasan operasi Putrajaya menunjukkan sepertimana berikut :

KT1-P1 Peratus Pencapaian Penyediaan Rumah Mampu Milik Mengikut Sasaran Negeri

Secara keseluruhan pada Jadual 5, Dimensi Ekonomi Berdaya Saing bagi kawasan operasi Putrajaya menunjukkan sepertimana berikut :

Secara umumnya, perumahan mampu milik ini boleh ditakrifkan sebagai **perumahan berkualiti yang disediakan bagi golongan yang berpendapatan rendah dan sederhana dengan harga anggaran purata RM 65,000.00 sehingga RM 400,000.00 dengan pendapatan isi rumah antara RM750.00 sehingga RM 6,000.00.**

Sasaran penyediaan rumah mampu milik di Putrajaya adalah **mencapai tahap mampan iaitu 100 peratus** yang melebihi sasaran yang ditetapkan oleh pihak negeri bagi piawaian rumah mampu milik iaitu 70 peratus.

Walau bagaimanapun pencapaian peratus sekurang – kurangnya 95 peratus adalah dikira sebagai mampan.



KT2-P1 Peratus Liputan Kediaman Dalam Lingkungan 400 Meter Dari Kemudahan Masyarakat



Pengukuran liputan kemudahsampaian penduduk ke kemudahan-kemudahan masyarakat sekitar kediaman contohnya **kemudahan kesihatan, pendidikan, keselamatan dan kemudahan komuniti** yang disedia dan dikendalikan oleh kerajaan. Di Putrajaya, **peratus liputan kediaman dalam lingkungan 400 meter** dari kemudahan masyarakat adalah mencapai **91.77 peratus**.

KT3-P1 Nisbah Kes Aduan Berkaitan Kacau Ganggu Awam Kepada 10,000 Penduduk

Bilangan aduan berkaitan dengan kacau ganggu awam yang diterima oleh PBT dalam setahun. **Kacau ganggu** ertinya **sesuatu perbuatan, peninggalan atau benda yang menyebabkan bencana, kegusaran, kesalahan, kerosakan, bahaya atau kecacatan kepada deria penglihatan, bau atau pendengaran atau yang membencanakan atau berbahaya atau yang mungkin membencanakan atau berbahaya kepada kesihatan atau harta atau yang menjejaskan keselamatan atau hak penduduk umumnya.**

Nisbah kes aduan berkaitan kacau ganggu awam ialah **2.08 aduan** kepada **10,000 penduduk** di kawasan Putrajaya iaitu **berada di tahap mampan.**



KT3-P2 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Air Kepada 10,000 Penduduk



Kualiti air yang bersih boleh mengurangkan kes penyakit bawaan air. Ia bertujuan untuk memastikan persekitaran yang bersih dan selamat daripada ancaman penyakit bawaan air. Bilangan kes adalah merujuk kepada kes yang direkodkan di kawasan kajian sahaja tanpa membezakan kes daripada penduduk tempatan atau pun warga asing.

Kes dari luar kawasan kajian yang dirujuk di hospital di kawasan kajian adalah tidak berkaitan bagi tujuan penilaian. Manakala, bagi nisbah kes penyakit bawaan air & vektor **pula 0 kes kepada 10,000 penduduk**. Ini menunjukkan Putrajaya berada di tahap mampan.





KT3-P3 Peratus Premis Perniagaan Makanan Yang Mendapat Penarafan Gred A

Bilangan premis perniagaan makanan yang dikategorikan **gred A dengan markah 86%** dan ke atas (sebagaimana ketetapan KPKT) oleh PBT pada tahun kajian berbanding jumlah bilangan premis perniagaan makanan yang dinilai oleh PBT pada tahun kajian.



Bagi bilangan premis perniagaan makanan yang dikategorikan gred A, Putrajaya mencapai tahap mampan iaitu **mendapat 70.59 peratus melebihi sasaran piawaian 70%**.



WARUNG MENGOPI
NO. 5 & 5A, JALAN P8G1,
AYER@8, PRESINT 8.

KT3-P4 Peratus Tandas Awam Yang Mendapat Penarafan Lima Bintang

Tandas awam yang bersih, selesa dan selamat bukan sahaja menjamin keselesaan pengguna semata-mata namun ia juga dapat mengelakkan jangkitan penyakit serta memberi imej yang baik bagi sesebuah bandar khususnya di kalangan pelancong. Penunjuk ini juga merupakan pengukur bagi menentukan tahap pelaksanaan dan usaha yang telah dilakukan oleh pihak berkuasa berkenaan untuk menyediakan perkhidmatan tandas awam yang bersih, selesa dan selamat kepada pengguna.

Selain itu ia juga sebagai pengukur usaha yang telah dilakukan bagi mendidik dan membina kesedaran penggunaan tandas awam KT3-P5 Indeks Kebahagiaan (Happiness Index). Pada tahun 2021, **Putrajaya mencapai tahap mampan iaitu 91.84 peratus.**



TANDAS AWAM DI PANTAI BUATAN AWAM, PRESINT 6, PUTRAJAYA



PERKARA	DATA PENILAIAN 2021
Bil. Tandas Awam Yang Mendapat Penarafan Lima Bintang	45
Bilangan Tandas Awam Yang Dinilai	49
Hasil	91.84%
Sumber	Bahagian Kesihatan Persekitaran, Jabatan Perkhidmatan Bandar, Perbadanan Putrajaya



KT3-P5 Indeks Kebahagiaan (*Happiness Index*)



Indeks Kebahagiaan merupakan pengukuran umum tahap kesejahteraan penduduk dengan lebih menyeluruh merangkumi tahap kesihatan mental dan fizikal. Setiap orang mempunyai tahap persepsi dan taksiran berlainan ke atas persekitaran penempatan mereka seperti perasaan selamat, kepuasan hidup, kecukupan kemudahan yang disediakan oleh pihak berkuasa tempatan, kecekapan pentadbiran kawasan dan sebagainya. Pada tahun 2021, Putrajaya telah mencapai tahap mampam iaitu **96.59 peratus**. Jumlah borang bagi penunjuk ini ialah **450 untuk kategori Bandaraya**.

MURNInets 2.0
Murni, Aman, Selamat, Berkualiti, Berdaya Tambah & Berkeadilan Bersekolah

SOAL SELIDIK MURNInets 2.0

Jom beramai-ramai sertai soal selidik MURNInets Putrajaya 2022 bagi memastikan Putrajaya bandaraya mampam, sejahtera dan bahagia 2022.

APA ITU MURNINETS PUTRAJAYA 2.0?

Sistem untuk mengukur dan menilai tahap kemamparan sesuatu kawasan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) melalui satu set penunjuk bandar yang telah ditetapkan oleh PLANMalaysia.

BAGAIMANA DAN DIMANA?

Datangi beramai-ramai ke:
LOKASI : LOBI BLOK D, Kompleks Perbadanan Putrajaya
TARIKH : 04- 29 April 2022
(hari bekerja sahaja)
MASA : 2.00pm - 4.30pm

SETIAP RESPONDEN AKAN MENDAPAT CENDERAHATI YANG MENARIK

PENTING! HUBUNGI:
03 8877 8452 / 7853 / 7829 / 7206 / 7274 / 7394
BAHAGIAN PEMBANGUNAN MAMPAM DAN PERUMAHAN
JABATAN PERANCANGAN BANDAR

Orang awam menjawab soalselidik secara atas talian



KT3-P6 Nisbah Kes Penyakit Bawaan Vektor Kepada 10,000 Penduduk

Pada tahun 2021, nisbah kes penyakit bawaan vektor di Putrajaya berada pada tahap sederhana mampan iaitu dengan **penurunan 8.63 kes kepada 10,000 penduduk** berbanding pada tahun 2020 sebanyak 57.55 kes .



↓
penurunan **8.63 kes**
kepada 10,000
penduduk



KT4-P1 Nisbah Kes Jenayah Indeks Bagi Setiap 10,000 Penduduk

Jenayah indeks berupaya mengancam keselamatan awam dan memberi persepsi kurang selamat kepada masyarakat. Pengurangan jenayah indeks akan menggambarkan keselamatan bagi sesebuah bandar dan meningkatkan persepsi rasa selamat di kalangan masyarakatnya. Justeru itu penurunan jenayah indeks setiap tahun diberi penekanan sebagai usaha untuk mewujudkan persekitaran yang selamat untuk didiami.

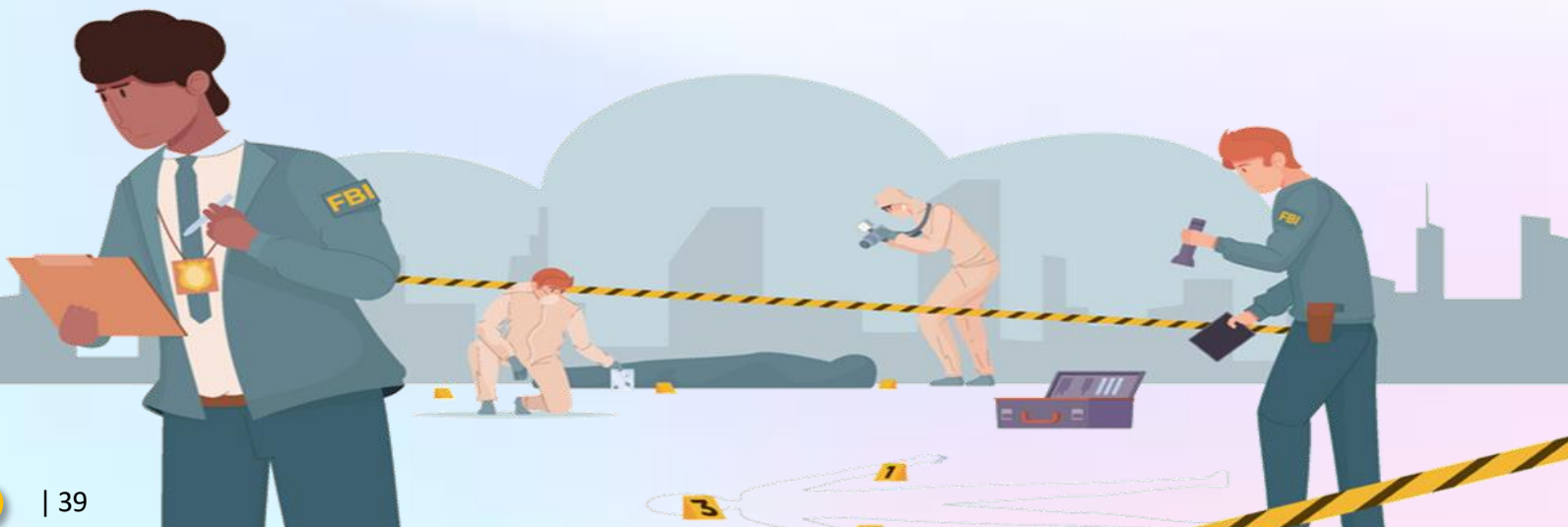
Pada tahun 2021, bilangan jenayah indeks ialah 91 kes. Ini menunjukkan Putrajaya berada di tahap mampan .

PERKARA	DATA
Jumlah jenayah indeks	91
Jumlah penduduk	134,391 orang
Hasil	6.77 kes : 10,000 penduduk
Sumber	IPD Putrajaya



2021 – 91 kes

6.77 kes : 10,000 penduduk



DIMENSI

4



Gunatanah Dan Sumber Asli Optimum

3 TEMA

GT1

Perubahan Gunatanah

GT1 – P1

Peratus Perubahan Terhadap Kawasan Bukan Tepubina

GT2

Pembangunan Perbandaran

GT2 – P1

Kadar Perbandaran

GT2 – P2

Nisbah Penyediaan Kawasan Lapang Awam Berbanding Dengan 1,000 Penduduk

GT2 – P3

Peratus Permohonan Pewartaan Kawasan Lapang

GT3

Pemuliharaan Hutan & Pembangunan Pelancongan

GT3 – P1

Hutan Simpan Kekal / Taman Awam

GT3 – P2

Program / Aktiviti / Inisiatif Pembangunan Pelancongan

6 PETUNJUK

5.1 Penunjuk Yang Digunakan

Tahap kemampanan bagi Dimensi Gunatanah & Sumber Asli Optimum diukur menggunakan enam (6) penunjuk dengan sasaran piawaian seperti di Jadual 6.

Jadual 6: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Gunatanah & Sumber Asli Optimum

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR
1	GT1-P1 Peratusan Perubahan Guna Tanah Terhadap Kawasan Bukan Tepu Bina	< 0 %	-1.37	Mampan	3
2	GT2-P1 Kadar Perbandaran	≥ 80 %	100	Mampan	3
3	GT2-P2 Nisbah Penyediaan Kawasan Lapang Awam Berbanding Dengan 1,000 Penduduk	≥ 2 Hektar : 1,000 Penduduk	14.64	Mampan	3
4	GT2-P3 Peratusan Permohonan Tanah Lapang Untuk Diwartakan	≥ 80 %	100	Mampan	3
5	GT4-P1 Hutan Simpan Kekal/Taman Awam	≥ 100 %	100	Mampan	3
6	GT4-P2 Program / Aktiviti / Inisiatif Pembangunan Pelancongan	≥ 15	21	Mampan	3

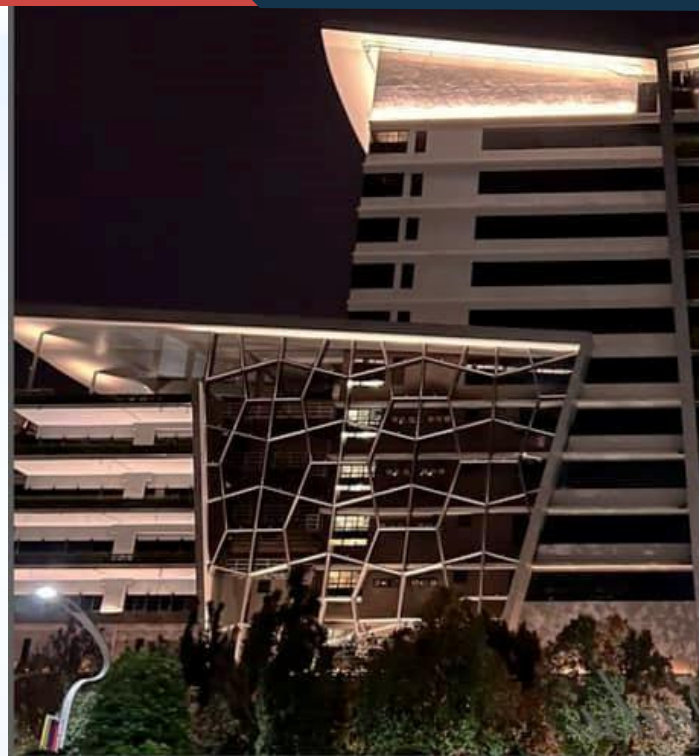
5.2 Hasil Penunjuk dan Kemampanan

Secara keseluruhan pada Jadual 6, Dimensi Gunatanah & Sumber Asli Optimum bagi kawasan operasi Putrajaya adalah seperti berikut :

GT1-P1 Peratusan Perubahan Terhadap Kawasan Bukan Tepubina

Aktiviti tepubina adalah merupakan aktiviti guna tanah bandar sedia ada, iaitu yang telah wujud secara fizikal di atas tapak (tidak meliputi pembangunan komited yang belum dimajukan) meliputi pembangunan perumahan, perindustrian, perdagangan, kemudahan awam dan sebagainya yang dijalankan di kawasan bandar dan kawasan luar bandar.

Manakala, aktiviti bukan tepubina adalah merujuk kepada cadangan guna tanah pertanian, perhutanan, kawasan hijau, tanah lapang, badan air di dalam Rancangan Tempatan yang telah dipersetujui oleh Pihak Berkuasa Negeri (PBN). Peratusan perubahan terhadap kawasan bukan tepubina di **Putrajaya ialah -1.37 % (amat memuaskan)** di mana **mencapai tahap mampan.**



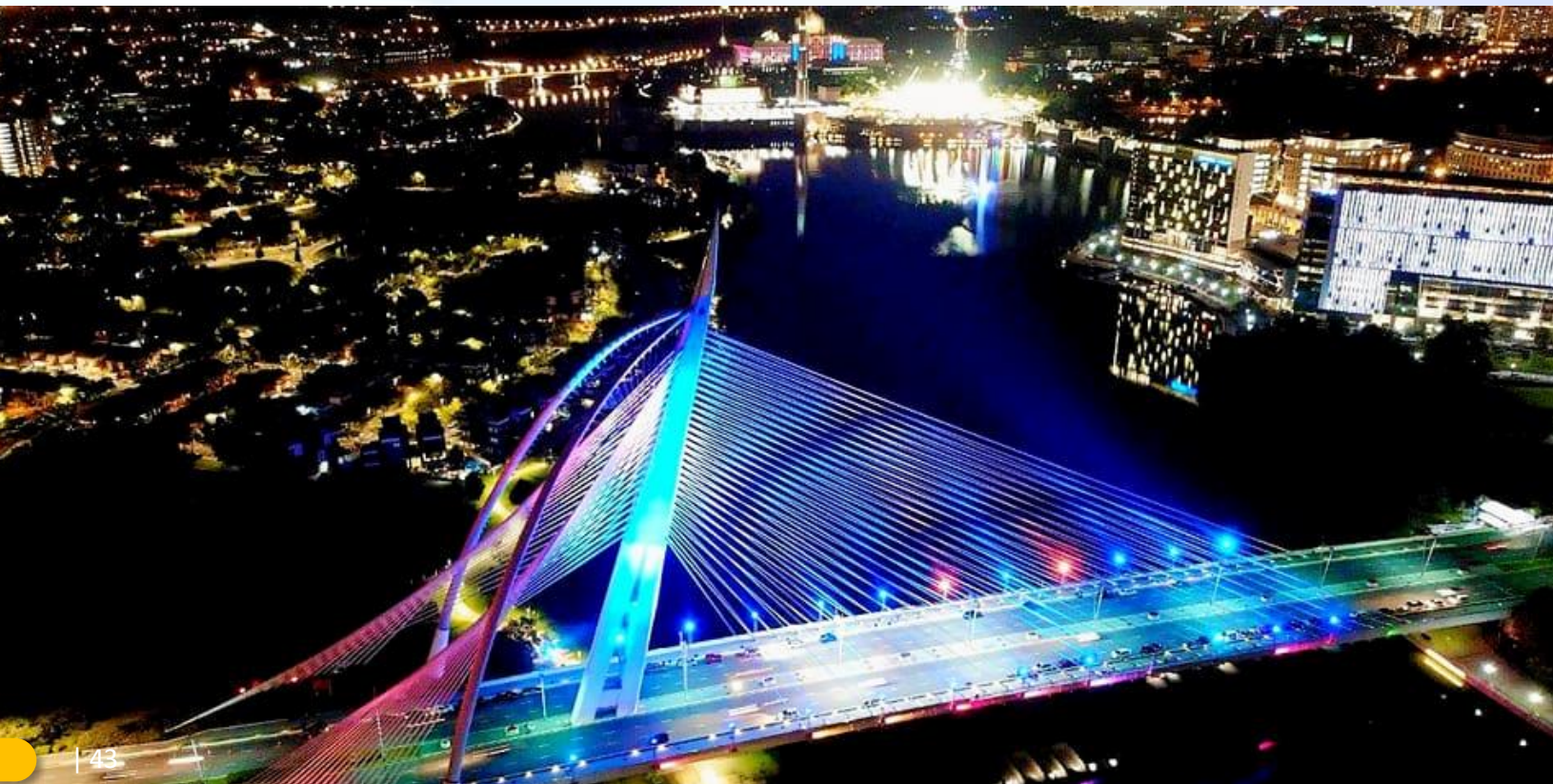
GT2-P1 Kadar Perbandaran

Kadar perbandaran adalah merujuk kepada peratus penduduk yang tinggal di dalam sesuatu kawasan perbandaran atau kawasan yang telah ditetapkan sebagai kawasan bandar. Peratus penduduk bandar boleh meliputi sama ada hanya melibatkan sebuah bandar atau gabungan beberapa buah bandar.



Objektif indikator ini adalah untuk menunjukkan **tahap tumpuan penduduk di dalam kawasan bandar** bagi tujuan **penyediaan kemudahan awam dan infrastruktur** untuk **meningkatkan kualiti hidup masyarakat**. Data kadar perbandaran di Putrajaya **mencapai tahap mampan** dimana jumlah penduduk bandar ialah **134,391 orang**.

Data kadar perbandaran adalah merujuk kepada Rancangan Tempatan yang telah dipersetujui oleh Pihak Berkuasa Negeri (PBN).





GT2-P2 Nisbah Penyediaan Kawasan Lapang Awam Berbanding Dengan 1,000 Penduduk

Kawasan lapang awam diukur selaras keputusan mesyuarat Majlis Perancangan fizikal Negara (MPFN) Ke 5/2005 pada 6 Oktober 2005 yang mensasarkan penyediaan 2 hektar kawasan lapang awam bagi setiap 1,000 penduduk bandar ke arah mencapai status negara maju menjelang tahun 2021. Penyediaan kawasan lapang awam adalah perlu supaya penduduk dapat menikmati kemudahan rekreasi yang mencukupi bagi tujuan riadah, peningkatan tahap kesihatan serta bagi tujuan penghijauan.

Nisbah **penyediaan kawasan lapang awam berbanding dengan 1,000 penduduk** yang direkodkan adalah **melebihi sasaran piawaian iaitu 14.64 hektar dan berada di tahap mampan.**



GT2-P3 Peratus Permohonan Pewartaan Kawasan Lapang

Kawasan lapang ditakrifkan di bawah Seksyen 2 (1) Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 (Akta 172) sebagai :

“

Mana-mana tanah sama ada dikepong atau tidak yang disusun atur atau dirizabkan untuk disusun atur keseluruhannya atau sebahagiannya sebagai suatu taman bunga awam, taman awam, padang sukan dan rekreasi awam, tempat makan angin awam, tempat jalan kaki awam, atau sebagai suatu tempat awam

”

Putrajaya telah melebihi sasaran piawaian, iaitu mampan sebanyak 100 peratus pada tahun 2021.





GT3-P1 Hutan Simpan Kekal/Taman Awam

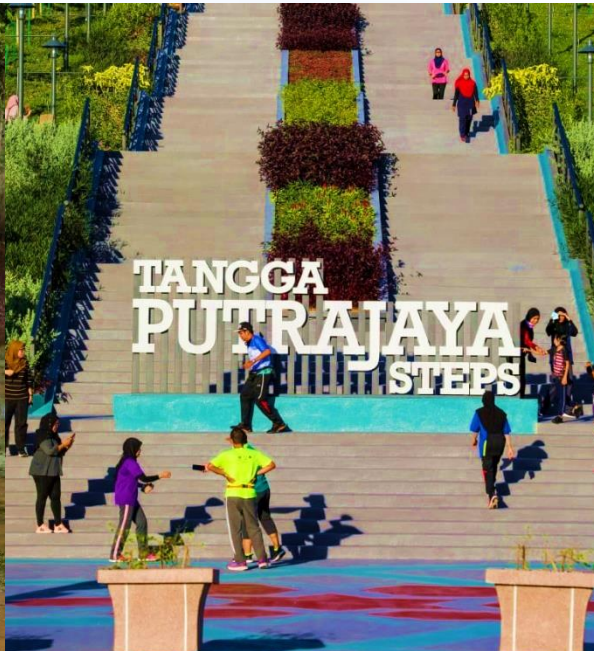
Pengekalan kawasan hutan simpan kekal/taman awam adalah penting bagi mengelakkan hutan simpan kekal ditukar kegunaannya kepada guna tanah lain yang akan mengurangkan keluasan hutan tersebut. Hutan simpan kekal mempunyai nilai warisan yang sangat tinggi dengan kepelbagaian flora dan fauna. Di Putrajaya, tiada kawasan hutan simpan kekal sebagaimana yang ditakrifkan oleh piawaian.

Dalam penunjuk ini, Putrajaya telah dipersetujui oleh PLANMalaysia bagi mengambilkira Taman-taman awam yang berstatus kekal di Putrajaya seperti Taman Botani, Taman Wetland, Taman Warisan dan Taman Rimba Alam. Keluasan bagi Taman-taman tersebut ialah 1061.60 hektar di mana telah mencapai 100 peratus dan mendapat skor mampan.

GT3-P2 Program / Aktiviti / Inisiatif Pembangunan Pelancongan



Program/ aktiviti/ inisiatif pembangunan pelancongan dijelaskan sebagai semua program atau sebarang aktiviti/inisiatif atau usaha-usaha yang dijalankan bagi maksud memajukan dan membangunkan sektor pelancongan termasuk pelancongan pendidikan, kesihatan, membeli-belah, rekreasi, warisan, kebudayaan, alam semulajadi dan sebagainya. Pelaksanaan program/aktiviti/inisiatif ini boleh dijalankan oleh PBT sendiri atau secara kolaborasi bersama pihak-pihak lain seperti Kementerian, swasta, NGO, agensi pelancongan, individu dan lain- lain pihak yang berkepentingan. Terdapat 21 program/ aktiviti/ inisiatif pembangunan pelancongan yang direkodkan oleh Perbadanan Putrajaya yang melebihi sasaran piawaian dan mencapai tahap mampan.



DIMENSI

5



Infrastruktur dan Pengangkutan Efisien

4 TEMA

IT1 Kecekapan Utiliti

IT1 – P1

Isipadu Penggunaan Air Domestik Harian Per Kapita

IT1 – P2

Penggunaan Harian Elektrik Per Kapita

IT1 – P3

Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Air

IT1 – P4

Kadar Kehilangan Air Tidak Terhasil (NRW)

IT1 – P5

Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Elektrik

IT1 – P6

Kadar Liputan Jalur Lebar

IT2 Pengurusan Sisa Pepejal

IT2 – P1

Kadar Kenaikan Tahunan Kitar Semula

IT3 Pengangkutan

IT3 – P1

Bilangan Terminal / Stesen Pengangkutan Awam Bersepadu

IT4 Pengurusan Sisa Kumbahan

IT4 – P1

Peratus Kediaman Mendapat Perkhidmatan Pembetungan



9 PETUNJUK

6.1 Penunjuk Yang Digunakan

Tahap kemampuan bagi Dimensi Infrastruktur & Pengangkutan Efisien diukur, menggunakan sembilan (9) penunjuk dengan sasaran piawaian seperti di Jadual 7.

Jadual 7: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Infrastruktur & Pengangkutan Efisien

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR
1	IT1-P1 Isi Padu Penggunaan Air Domestik Harian Per Kapita	≤ 180 liter / hari / orang	284.26	Kurang Mampan	1
2	IT1-P2 Penggunaan Harian Elektrik Per Kapita	≤ 6 kWj / hari / orang	3.12	Mampan	3
3	IT1-P3 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Air	≥ 15 %	100	Mampan	3
4	IT1-P4 Kadar Kehilangan Air Tidak Berhasil (NRW)	≤ 25 %	8.20	Mampan	3
5	IT1-P5 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Elektrik	≥ 15 %	0	Kurang Mampan	1
6	IT1-P6 Kadar Liputan Jalur Lebar	≥ 100 %	100	Mampan	3
7	IT2-P1 Kadar Kitar Semula Sisa Isi Rumah	≥ 40 %	15.74	Kurang Mampan	1
8	IT3-P1 Bilangan Terminal / Stesen Pengangkutan Awam	≥ 8	15	Mampan	3
9	IT4-P1 Peratus Kediaman Mendapat Perkhidmatan Pembetulan	≥ 90 %	91.46	Mampan	3

6.2 Hasil Penunjuk dan Kemampanan

IT1-P1 Isipadu Penggunaan Air Domestik Harian Per Kapita



Isipadu penggunaan air domestik dimaksudkan bagi kegunaan aktiviti harian seperti minum, memasak, mandi, mencuci, sanitari serta lain-lain oleh seorang penduduk sehari. Penggunaan air domestik adalah penggunaan air oleh isi rumah untuk menjalankan aktiviti-aktiviti harian di dalam dan di luar rumah seperti flush tandas, membasuh pinggan mangkuk, memasak, mencuci pakaian, mandi, menyiram tanaman, dan lain-lain. Manakala air bukan domestik pula merujuk kepada air yang digunakan untuk tujuan komersil, perindustrian, penggunaan awam pertanian, dan penternakan.

Di Putrajaya, jumlah isipadu penggunaan air domestik per kapita berada di skor kurang mampan iaitu 284.26 liter / hari / orang. **Jumlah isipadu penggunaan air domestik ialah 13,943,958,300 liter.**



IT1-P2 Penggunaan Harian Elektrik Per Kapita



Jumlah penggunaan elektrik domestik pada tahun 2021 ialah 153,238,209.00 (kWj) yang direkodkan oleh Tenaga Nasional Berhad yang mempunyai penduduk seramai 134,391 orang di Putrajaya. Oleh demikian, **jumlah (kWj) penggunaan elektrik domestik pada tahun 2021 ialah 3.12 (kWj) / hari / orang dan berada di tahap mampan.**



IT1-P3 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Air



Merujuk kepada masalah dan gangguan perkhidmatan bekalan air kepada pengguna.

Antara puncanya ialah paip bekalan air pecah, tekanan air yang rendah, penyelenggaraan terhadap paip air yang telah usang, kualiti bekalan air tercemar dan bekalan air bersih di loji rawatan yang tidak mencukupi disebabkan atas faktor musim kemarau dan sebagainya.

Pada tahun 2021, pengurangan gangguan bekalan air di Putrajaya mencapai tahap mampan iaitu tiada kes yang dilaporkan berbanding tahun 2020 ialah sebanyak 2 kes.



IT1-P4 Kadar Kehilangan Air Tidak Terhasil (NRW)



Kehilangan air bermaksud kehilangan air bersih dan terawat yang dikenali sebagai Air Tidak Terhasil (Non-Revenue Water - NRW).

Ia boleh didefinisikan sebagai perbezaan dibekalkan ke dalam sistem agihan berbanding jumlah penggunaan sah yang dibilkan. Di Putrajaya, kadar kehilangan air tidak terhasil (NRW) ialah 8.20 peratus berada di tahap mampan.



IT1-P5 Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Elektrik



Gangguan bekalan elektrik merujuk kepada masalah membekalkan elektrik untuk jangka masa panjang atau pendek di sesebuah kawasan

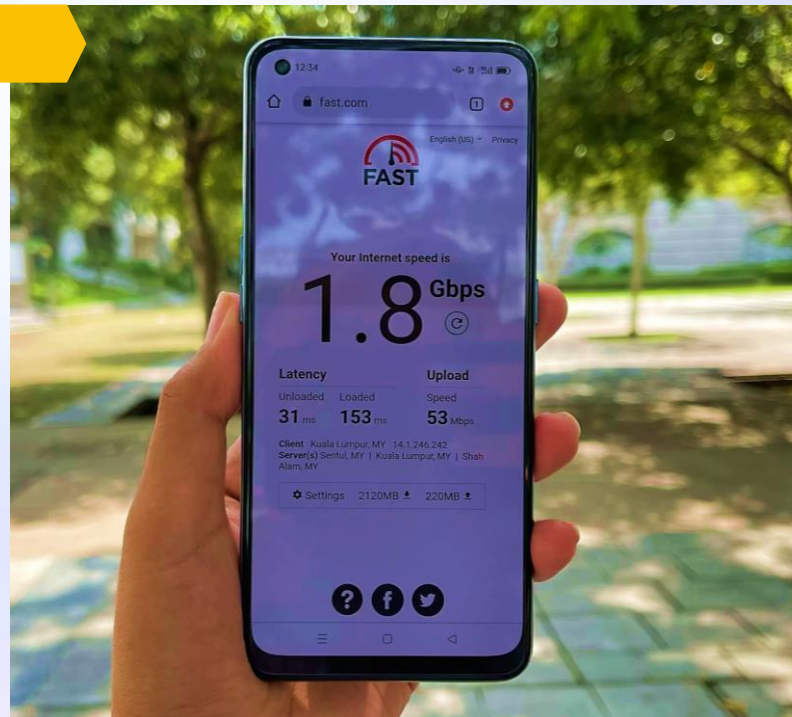
kepada pengguna. Bilangan gangguan bekalan elektrik pada tahun 2021 yang direkodkan ialah satu (1) kes iaitu sama jumlah yang direkodkan pada tahun 2020. Berdasarkan kamus MURNInets, keadaan ini menjadikan Putrajaya mencapai skor 1 iaitu kurang mampan.



IT1-P6 Kadar Liputan Jalur Lebar

Mengukur kadar liputan kemudahan rangkaian internet berkelajuan tinggi dalam sesebuah kawasan. Jalur Lebar adalah medium yang menyambungkan komunikasi berkeupayaan tinggi. Ia merujuk kepada sambungan 512 kbit/s atau lebih tinggi. Internet berkelajuan tinggi bermaksud minimum kelajuan adalah 10Mbps.

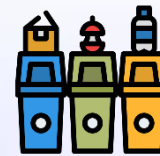
Bagi kawasan Putrajaya, penunjuk ini berada di tahap mampan iaitu telah mencapai 100 peratus melebihi sasaran piawaian iaitu 90%.





IT2-P1 Kadar Kitar Semula Sisa Isi Rumah

Kadar kitar semula bermaksud proses pengasingan sisa pepejal isi rumah yang melibatkan pengasingan sisa pepejal mengikut komposisi sisa seperti sisa kitar semula, sisa baki dan sisa pukal/kebun. Ini termasuklah sisa dapur, sisa makanan, bahan-bahan kotor, lampin pakai buang, kertas, plastik, sisa pukal, sisa kebun dan lain-lain (sisa kaca /seramik /tin aluminium /besi /logam /sisa elektronik /elektrik /fabrik /kasut dan sisa berbahaya).



Pada tahun 2021, sasaran piawaian telah dipinda daripada peratus kenaikan tahunan sisa kitar semua sebanyak $\geq 2\%$ setahun kepada $\geq 40\%$ jumlah sisa pepejal yang dikitar semula di kawasan kajian pada tahun kajian. Jumlah sisa pepejal yang dikitar semula di Putrajaya ialah 5,310,747 kg iaitu sebanyak 15.74 peratus sahaja dan berada di tahap **kurang mampan**.

IT3-P1 Bilangan Terminal / Stesen Pengangkutan Awam Bersepadu



Terminal/stesen pengangkutan awam bersepadu adalah tempat/kawasan/bangunan yang menempatkan pelbagai kemudahan pengangkutan awam (gabungan antara bas atau teksi atau rel atau air) di satu tempat/kawasan.

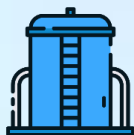
Di Putrajaya terdapat lima belas (15) bilangan terminal / stesen pengangkutan bersepadu termasuk pusat pengangkutan awam yang menempatkan sekurang-kurangnya dua (2) mod pengangkutan awam pada satu tempat/lokasi/kawasan/bangunan. Contoh kawasan tersebut terdapatnya tempat bagi pengangkutan bas dan teksi walaupun secara fizikalnya tidak kelihatan seperti terminal/stesen berpusat namun dari segi operasinya berfungsi dua (2) atau lebih mod pengangkutan. Ini menunjukkan Putrajaya telah mencapai tahap mampan kerana telah melebihi sasaran piawaian.





IT4-P1 Peratus Kediaman Mendapat Perkhidmatan Pembetungan

Perkhidmatan pembetungan adalah penting dalam memantau kualiti pengeluaran sisa kumbahan dan meningkatkan kualiti hidup masyarakat.



Jumlah **kediaman** mendapat **perkhidmatan pembetungan di Putrajaya pada tahun 2021** ialah **36,322 unit daripada 39,713 unit kediaman** dimana kediaman ini yang menerima bil untuk perkhidmatan Indah Water Konsortium Sdn. Bhd (IWK) dan berada di **tahap mampan iaitu 91.46 peratus.**

DIMENSI

6



Urustadbir Efektif

3 TEMA

UT1

Sistem Penyampaian

UT1 – P1

Peratusan Kepuasan Penduduk Terhadap Perkhidmatan PBT

UT2

Penguatan Institusi

UT2 – P1

Peratusan Pencapaian Kutipan Hasil PBT

UT2 – P2

Peratusan Perbelanjaan Penyelenggaraan Berbanding Jumlah Perbelanjaan PBT Keseluruhan

UT2 – P3

Peratusan Perbelanjaan (Mengurus dan Pembangunan) PBT

UT3

Penguatkuasaan dan Pemantauan

UT3 – P1

Peratusan Permohonan Kebenaran Merancang Yang Selaras Dengan Rancangan Tempatan

UT3 – P2

Bilangan Pelaksanaan Operasi Penguatkuasaan Bersepadu Yang Dijalankan Bersama PBT

6 PETUNJUK

7.1 Penunjuk Yang Digunakan

Tahap kemampanan bagi Dimensi Urustadbir Efektif diukur, menggunakan enam (6) penunjuk dengan sasaran piawaian seperti di Jadual 8.

Jadual 8: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Urustadbir Efektif

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR
1	UT1-P1 Peratusan Kepuasan Penduduk Terhadap Perkhidmatan PBT	≥ 80 %	96.67	Mampan	3
2	UT2-P1 Peratusan Pencapaian Kutipan Hasil PBT	≥ 90 %	97.10	Mampan	3
3	UT2-P2 Peratusan Perbelanjaan Penyelenggaraan Berbanding Jumlah Perbelanjaan PBT Keseluruhan	≥ 20 %	64.39	Mampan	3
4	UT2-P3 Peratusan Perbelanjaan (Mengurus & Pembangunan) PBT	≥ 90 %	94.91	Mampan	3
5	UT3-P1 Peratusan Permohonan Kebenaran Merancang Yang Selaras Dengan Rancangan Tempatan	≥ 100 %	100	Mampan	3
6	UT3-P2 Bilangan Pelaksanaan Operasi Penguatkuasaan Bersepadu Yang Dijalankan Bersama PBT	≥ 30	35	Mampan	3

7.1 Penunjuk Yang Digunakan

Secara keseluruhan pada Jadual 8, Dimensi Urustadbir Efektif bagi kawasan operasi Putrajaya adalah seperti berikut :

UT1-P1 Peratusan Kepuasan Penduduk Terhadap Perkhidmatan PBT

Pengukuran tahap kepuasan penduduk terhadap perkhidmatan keseluruhan PBT kepada seluruh kawasan pentadbiran dan operasi. Tahap perkhidmatan yang terbaik oleh PBT kepada seluruh kawasan pentadbiran dan operasinya menjadi pengukur kepada kepuasan penduduk. Berdasarkan Sistem Star Rating Pihak Berkuasa Tempatan (SSR-PBT), terdapat 6 aspek utama yang terlibat iaitu:-

1



Kebersihan Persekitaran dan Kesihatan;

2



Pengurusan Lalu Lintas dan Tempat Letak Kereta;

3



Kemudahan Sosial/ Infrastruktur di Kawasan PBT;

4



Keselamatan dan Pencegahan Jenayah;

5



Perkhidmatan Kaunter dan Pengurusan Pelanggan;

6



Pandangan dan Cadangan;

260

Kajian Soal Selidik



208

Kajian Soal Selidik Kepada **Penduduk**

39

Kajian Soal Selidik Kepada **Peniaga**

13

Kajian Soal Selidik Kepada **NGO**

Sungguhpun begitu, kepuasan penduduk terhadap perkhidmatan PBT bergantung kepada kecekapan dan keberkesanan sesebuah PBT dalam menyampaikan perkhidmatannya.

Pada tahun 2022, Perbadanan Putrajaya telah menjalankan soal selidik secara atas talian bagi Peratusan Kepuasan Penduduk Terhadap Perkhidmatan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Bagi petunjuk ini, Putrajaya telah mencapai tahap mampan iaitu sebanyak 96.67 peratus.

UT2-P1 Peratusan Pencapaian Kutipan Hasil Pihak Berkuasa Tempatan

Pencapaian kutipan hasil Pihak Berkuasa Tempatan melalui hasil cukai, hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil. Pencapaian kutipan hasil yang tinggi akan membantu mengukuhkan sumber kewangan organisasi tersebut.

Jumlah kutipan hasil Perbadanan Putrajaya pada tahun 2021 yang disasarkan sebanyak RM 435,794,596.00 manakala bagi kutipan hasil yang telah diterima adalah sebanyak RM 448,816,000.00. Maka kadar kutipan hasil yang diterima adalah **97.10 peratus** dan penunjuk ini **telah mencapai tahap mampam** dan **melebihi sasaran piawaian iaitu 90 peratus**.

Jumlah kutipan hasil Perbadanan Putrajaya

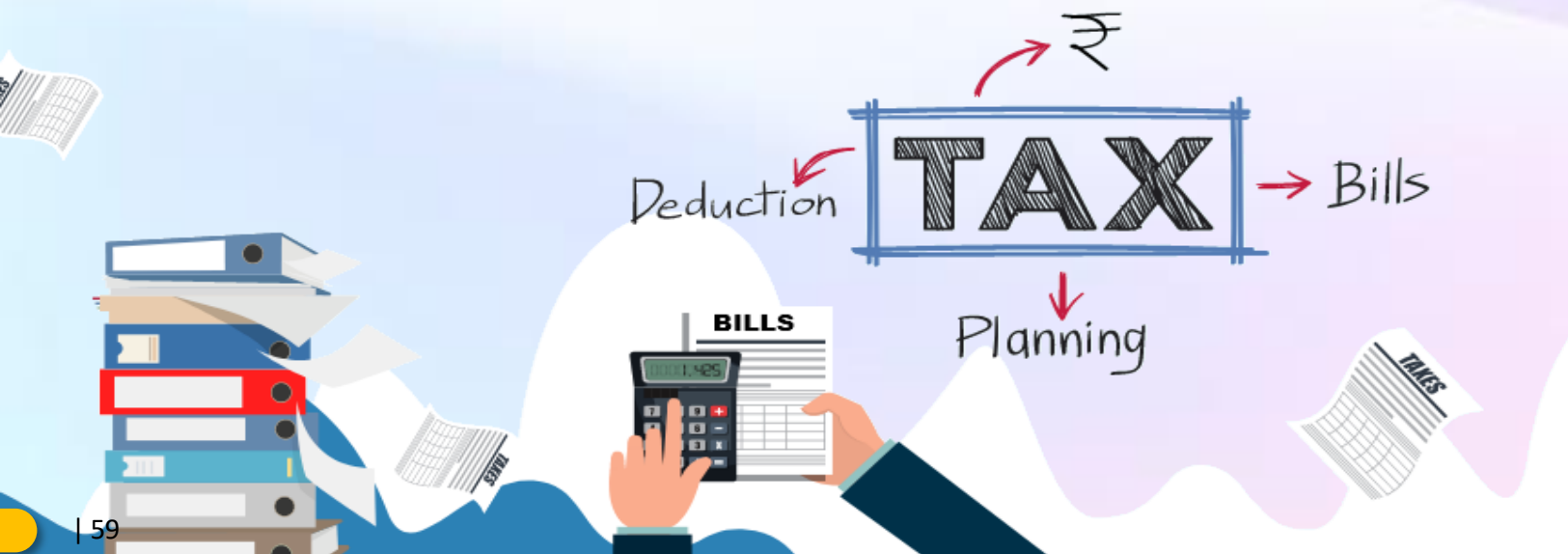
TAHUN 2021

Jumlah yang disasarkan **RM 435,794,596.00**

Jumlah yang diterima **RM 448,816,000.00**

97.10% Kutipan hasil yang diterima

90.00% Telah mencapai tahap mampam



UT2-P2 Peratusan Perbelanjaan Penyelenggaraan Berbanding Jumlah Perbelanjaan PBT Keseluruhan



Perbelanjaan untuk penyelenggaraan yang tinggi menunjukkan PBT sentiasa berusaha untuk menunjukkan PBT sentiasa berusaha meningkatkan kualiti kehidupan penduduk dan seterusnya mengukuhkan peranannya sebagai pentadbir kawasan tempatan (tidak termasuk sebarang peruntukan dari mana-mana agensi luar).

Pada tahun 2021, jumlah perbelanjaan penyelenggaraan kepada penduduk di Putrajaya ialah sebanyak RM 307,821,829.00. Manakala jumlah perbelanjaan keseluruhan pula sebanyak RM 478,026,791.00. Penunjuk ini berada di tahap mampan kerana peratus perbelanjaan berbanding keseluruhan perbelanjaan adalah 64.39 peratus yang melebihi sasaran piawaian iaitu 20 peratus.





UT2-P3 Peratusan Perbelanjaan (Mengurus & Pembangunan) PBT

Perbelanjaan mengurus ialah perbelanjaan semasa PBT bagi membiayai pengurusan dan pentadbiran PBT. Ini termasuk perbelanjaan untuk gaji (emolumen) kakitangan PBT dan penyelenggaraan. Manakala belanja pembangunan merangkumi perbelanjaan seperti pembinaan projek- projek, tanaman, landskap dan sebagainya oleh PBT.

Perbelanjaan PBT akan memberi manfaat secara langsung untuk kesejahteraan rakyat dan mewujudkan kesan gandaan kepada aktiviti ekonomi. Objektif indikator ini adalah bagi melihat sejauh mana PBT mengurus perbelanjaan yang telah diperuntukkan dan diluluskan dengan cekap dan berkesan oleh PBT setiap tahun.

Jumlah perbelanjaan sebenar Perbadanan Putrajaya pada tahun 2021 ialah RM 478,026,791.00. Manakala, jumlah peruntukkan bagi Perbadanan Putrajaya sebanyak RM 503,687,556.00. Ini menunjukkan peratusan perbelanjaan Perbadanan Putrajaya adalah **94.91 peratus** yang berada di tahap mampam.



UT3-P1 Peratusan Permohonan Kebenaran Merancang Yang Selaras Dengan Rancangan Tempatan

Jumlah Kebenaran Merancang yang selaras dengan pelan pengezonan Rancangan Tempatan yang telah diwartakan.

Pada tahun 2021, Perbadanan Putrajaya telah menerima dan meluluskan sebanyak empat puluh sembilan (49) permohonan Kebenaran Merancang yang telah memenuhi Rancangan Tempatan Putrajaya. Sehubungan dengan itu, Perbadanan Putrajaya telah mencapai tahap mampan iaitu 100 peratus bagi penunjuk ini.



UT3-P2 Bilangan Pelaksanaan Operasi Penguatkuasaan Bersepadu Yang Dijalankan Bersama PBT

Operasi penguatkuasaan bersepadu yang dijalankan bersama Pihak Berkuasa Tempatan sepanjang tahun kajian dengan melibatkan lebih dua (2) agensi berkuasa lain.



Indikator ini merupakan kaedah secara 'smart partnership' bersama agensi berkuasa berkenaan bagi meningkatkan kualiti perkhidmatan dan sistem penyampaian Pihak Berkuasa Tempatan. Bagi penunjuk ini, Perbadanan Putrajaya telah menjalankan sebanyak tiga puluh lima (35) operasi penguatkuasaan bersepadu bersama agensi-agensi lain dan telah mencapai tahap mampan.

8.0 RINGKASAN SKOR KEMAMPANAN

Tahap kemampunan Putrajaya menggunakan enam (6) Dimensi yang terdiri daripada tiga puluh sembilan (39) penunjuk seperti di Jadual 9.

Jadual 9: Penunjuk, Sasaran Piawaian dan Pencapaian Bagi Dimensi Ekonomi Berdaya Saing, Kualiti Persekitaran Mampan, Komuniti Sejahtera, Gunatanah dan Sumber Asli, Infrastruktur dan Pengangkutan Efisien dan Urustadbir Efektif

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR
1	ET1 – P1 Kadar Pertumbuhan Tenaga Buruh	≥ 1.4%	18.00%	Mampan	3
2	ET2 – P1 Kadar Kemiskinan	≤ 3.7%	0.35%	Mampan	3
3	ET3 – P1 Kadar Pertumbuhan Pelaburan Swasta	≥ 3.8% Setahun	5.41%	Mampan	3
4	ST1 – P1 Status Kualiti Air Sungai	≤ 10 %	0	Mampan	3
5	ST1 – P2 Keadaan Kualiti Udara Persekitaran	≥ 80 %	98.90%	Mampan	3
6	ST2 – P1 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Risiko Bencana	≥ 5	1015	Mampan	3
7	ST3 – P1 Penjanaan Sisa Pepejal Per Kapita	≤ 0.74%	0.69	Mampan	3
8	ST3 – P2 Bilangan Inisiatif Pelaksanaan & Pengurusan Alam Sekitar	≥ 50	218	Mampan	3
9	ST3 – P3 Peratusan Peruntukan Kewangan Pendidikan Alam Sekitar	≥ 90%	92.55	Mampan	3

8.0 RINGKASAN SKOR KEMAMPANAN

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021			
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR	
10	KT1 – P1	Peratus Pencapaian Penyediaan Rumah Mampu Milik Mengikut Sasaran Negeri	≥ 70%	100	Mampan	3
11	KT2 – P2	Peratus Liputan Kediaman Dalam Lingkungan 400 Meter Dari Kemudahan Masyarakat	≥ 80%	91.77	Mampan	3
12	KT3 – P1	Nisbah Kes Aduan Berkaitan Kacau Ganggu Awam Kepada 10,000 Penduduk	≤ 5 Aduan: 10,000 Penduduk	2.08	Mampan	3
13	KT3 – P2	Nisbah Kes Penyakit Bawaan Air Kepada 10,000 Penduduk	≤ 40 Kes: 10,000 Penduduk	0	Mampan	3
14	KT3 – P3	Peratus Premis Perniagaan Makanan Yang Mendapat Penarafan Gred A	≥ 70%	70.59	Mampan	3
15	KT3 – P4	Peratus Tandas Awam Yang Mendapat Penarafan Lima Bintang	≥ 91%	91.84	Mampan	3
16	KT3 – P5	Indeks Kebahagiaan (Happiness Index)	≥ 80% (Bahagia)	96.59	Mampan	3
17	KT3 – P6	Nisbah Kes Penyakit Bawaan Vector Kepada 10,000 Penduduk	≤ 40 Kes: 10,000 Penduduk	8.63	Mampan	3
18	KT4 – P1	Nisbah Kes Jenayah Indeks Bagi Setiap 10,000 Penduduk	≤ 24 Kes	6.77	Mampan	3
19	GT1 – P1	Peratus Perubahan Guna Tanah Terhadap Kawasan Bukan Tepu Bina	< 0%	-1.37	Mampan	3
20	GT2 – P1	Kadar Perbandaran	≥ 80%	100	Mampan	3
21	GT2 – P2	Nisbah Penyediaan Kawasan Lapang Awam Berbanding Dengan 1,000 Penduduk	≥ 2 Hektar: 1,000 Penduduk	14.64	Mampan	3

8.0 RINGKASAN SKOR KEMAMPANAN

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021			
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR	
22	GT2 – P3	Peratusan Permohonan Tanah Lapang Untuk Diwartakan	≥ 80%	100	Mampan	3
23	GT4 – P1	Kawasan Hutan Simpan Kekal/ Taman Awam	≥100%	100	Mampan	3
24	GT4 – P2	Program/ Aktiviti/ Inisiatif Pembangunan Pelancongan	≥15	21	Mampan	3
25	IT1 – P1	Isipadu Penggunaan Air Domestik Harian Per Kapita	≤ 180 liter/ hari/ orang	284.26	Kurang Mampan	1
26	IT1 – P2	Penggunaan Harian Ekektrik Per Kapita	≤ 6 kWj/ hari/ orang	3.12	Mampan	3
27	IT1 – P3	Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Air	≥ 15%	100	Mampan	3
28	IT1 – P4	Kadar Kehilangan Air Tidak Berhasil (NRW)	≤ 25%	8.20	Mampan	3
29	IT1 – P5	Pengurangan Kes Gangguan Bekalan Elektrik	≥ 15%	0	Kurang Mampan	1
30	IT1 – P6	Kadar Liputan Jalur Lebar	≥100%	100	Mampan	3
31	IT2 – P1	Kadar Kitar Semula Sisa Isi Rumah	≥ 40%	15.74	Kurang Mampan	1
32	IT3 – P1	Bilangan Terminal/ Stesen Pengangkutan Awam Bersepadu	≥ 8	15	Mampan	3
33	IT4 – P1	Peratus Kediaman Mendapat Perkhidmatan Pembetulan	≥ 90%	91.46	Mampan	3

8.0 RINGKASAN SKOR KEMAMPANAN

BIL	PENUNJUK	SASARAN PIAWAIAN	PENCAPAIAN 2021		
			HASIL	KEMAMPANAN	SKOR
34	UT1 – P1 Peratusan kepuasan penduduk terhadap perkhidmatan PBT	≥ 80%	96.67	Mampan	3
35	UT2 – P1 Peratusan pencapaian kutipan hasil PBT	≥ 90%	97.10	Mampan	3
36	UT2 – P2 Peratus perbelanjaan penyelenggaraan berbanding jumlah perbelanjaan PBT keseluruhan	≥ 20%	64.39	Mampan	3
37	UT2 – P3 Peratusan perbelanjaan (mengurus & pembangunan) PBT	≥ 90%	94.91	Mampan	3
38	UT3 – P1 Peratusan permohonan kebenaran merancang yang selaras dengan rancangan tempatan	≥ 100%	100	Mampan	3
39	UT3 – P2 Bilangan pelaksanaan operasi penguatkuasaan bersepadu yang dijalankan Bersama PBT	≥ 30%	35	Mampan	3

PERBADANAN PUTRAJAYA



Lampiran

Laporan
MURNInets 2.0
Penunjuk Bandar
Mampan Putrajaya | **2022**

Lampiran 1:

Surat Pengumpulan
Data MURNInets

PERBADANAN PUTRAJAYA
Kompleks Perbadanan Putrajaya
24, Persiaran Perdana
Presint 3
62675 Putrajaya
MALAYSIA



Telefon : 603-8000 8000
Faks : 603-8881 1008
Laman Web : www.ppj.gov.my

Ruj. Tuan :
Ruj. Kami : PPj. RM.600-2/2/6 Jld. 3 (4)
Tarikh : 11 Februari 2022

Senarai edaran (Seperti di Lampiran 1)

YBhg. Datuk / Dato' / Tuan / Puan,

PENGUMPULAN DATA BAGI PELAKSANAAN PROGRAM JARINGAN PENUNJUK PEMBANGUNAN MAMPAN BANDAR-LUAR BANDAR MALAYSIA (MURNInets) 2.0 - Pengumpulan Data Tahun 2021 Bagi Putrajaya

Dengan segala hormatnya saya diarah merujuk kepada perkara di atas.

2. Sukacita dimaklumkan bahawa Perbadanan Putrajaya sedang dalam proses pengumpulan data MURNInets 2.0 Tahun 2021.
3. Sehubungan itu, kerjasama pihak YBhg. Datuk / Dato' / Tuan / Puan adalah dipohon supaya membekalkan data seperti di **Lampiran selewat-lewatnya pada 31 Mac 2022 (Khamis)**. Data-data yang telah dilengkapkan di Borang A hendaklah ditandatangani pada ruangan (Sumber / Pembekal Data) bagi tujuan pengesahan.
4. Sekiranya terdapat sebarang pertanyaan, pihak YBhg. Datuk / Dato' / Tuan / Puan, boleh menghubungi urus setia iaitu En. Norazle Bin Ab Malek (03-8887 7142) norazle@ppj.gov.my / Pn. Nor Amira Binti Mat Zain (03-8887 7394 / 019-274 7394) noramira@ppj.gov.my.
5. Kerjasama dan perhatian pihak YBhg. Datuk / Dato' / Tuan / Puan berhubung perkara di atas amatlah dihargai dan didahului dengan ucapan ribuan terima kasih.

Sekian.

"WAWASAN KEMAKMURAN BERSAMA 2030"
"BANDAR RAYA BESTARI KEHIDUPAN BERKUALITI"
"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

Saya yang menjalankan amanah,

(TPr. HJH. NOOR SITA BINTI HJ. ABBAS)
Pegarah (Pembangunan Mampan dan Perumahan)
b.p. Presiden
Perbadanan Putrajaya

TERURUS • BERSEMANGAT DAN BERTENAGA • MAKMUR



Lampiran 1:

Surat Pengumpulan
Data MURNInets

Lampiran 1

- 1. Ketua Perangkawan Malaysia**
Bahagian Perangkaan Penduduk dan Demografi
Aras 4, Blok C6, Kompleks C
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62514 PUTRAJAYA
(U.p : YBhg. Datin Rozita Binti Talha)
Faks : 03 – 8888 9224
- 2. Pengarah**
Bahagian Kesejahteraan Rakyat
Unit Penyelarasan Pelaksanaan
Jabatan Perdana Menteri
Aras 1, Blok Barat
Bangunan Perdana Putra
62250 PUTRAJAYA
(U.p : En. Badrulhisham Bin Md Khalid)
Faks : 03 – 8888 3685
- 3. Ketua Polis Daerah**
Ibu Pejabat Polis Daerah
Polis DiRaja Malaysia
Presint 7
62502 PUTRAJAYA
Faks : 03 – 8888 0249
- 4. Dr. Zainal Abidin Bin Abu Bakar**
Pakar Perubatan Kesihatan Awam
Pejabat Kesihatan Putrajaya,
Jalan 11/2, Presint 11
Wilayah Persekutuan Putrajaya
62300 PUTRAJAYA
Faks : 03 – 8890 1081
- 5. Pengarah**
Jabatan Bomba Dan Penyelamat Malaysia
Lebu Wawasan, Presint 7,
62250 PUTRAJAYA
(U.p : PgKB II Henry Goliong)
Faks : 03 – 8888 0846
- 6. Tn. Mej. (PA) Junaidi Bin Dukut Soerharto**
Pegawai Pertahanan Awam
Angkatan Pertahanan Awam Wilayah Persekutuan Putrajaya,
86, Jalan Diplomatik, Presint 15,
62050 PUTRAJAYA

Lampiran 1:

Surat Pengumpulan
Data MURNInets

7. Ketua Pegawai Eksekutif

Pengurusan Air Selangor Sdn. Bhd.
Ibu Pejabat
Tingkat 7,
Jalan Pantai Baharu
59200 KUALA LUMPUR
(U.p : Pn. Noor Azreena Binti Mohamed Azmi)

Faks: 03 – 2088 5404

8. General Manager

Tenaga Nasional Berhad (Putrajaya & Cyberjaya)
Blok 4802-0-7
Jalan Perdana, CBD Perdana,
63000 CYBERJAYA
(U.p : En. Muhammad Nurul Hayat Bin Abdul Manan)

Faks : 03 – 8886 6933

9. Ketua Pegawai Eksekutif

Putrajaya Holdings Sdn. Bhd.
Menara PJH
No.2, Jalan Tun Abdul Razak, Presint 2,
62100 PUTRAJAYA
(u.p : En. Hassan Bin Ramadi)

Faks : 03 – 8889 5499

10. Ketua Jabatan Perancangan Korporat

Indah Water Konsortium Sdn. Bhd.
Corporate Planning Department
Level 7,
No.44, Jalan Dungun
Damansara Heights
50490 KUALA LUMPUR
(U.p : Pn. May Lim)

Faks : 03 – 2780 1101

11. YBhg. Datuk Che Azizuddin Bin Che Ismail

Pengarah Urusan

Pengangkutan Awam Putrajaya Travel & Tours Sdn. Bhd.
Depoh Putrajaya, Jalan P9,
Presint 9
62250 PUTRAJAYA
(U.p : Pn. Suhaila Binti Ramly)

Faks : 03 – 8890 5788

Lampiran 2:

Borang A

PENYELARAS DATA : PBT BORANG A.22 (IT1-P2)
PELAKSANAAN PROGRAM JARINGAN PENUNJUK PEMBANGUNAN MAMPAN
BANDAR-LUAR BANDAR MALAYSIA (MURNInets 2.0)

TAHUN PROGRAM: 2022 TAHUN PENILAIAN: 2021 (Tahun Kajian)

NEGERI : WP. PUTRAJAYA

PENUNJUK: IT1-P2 Penggunaan Harian Elektrik Per Kapita

Bil.	NAMA PIHAK BERKUASA TEMPATAN (PBT)	DATA (A) Jumlah (kWj) Penggunaan Elektrik Domestik Pada Tahun Kajian (2021)
1	PERBADANAN PUTRAJAYA	153,238,209 kWj
2		kWj
3		kWj
4		kWj
5		kWj
6		kWj
7		kWj
8		kWj
9		kWj
10		kWj
.		kWj
.		kWj

*Nota: Data (A) adalah dalam angka kWj.
(Sila lampirkan bersama data dan sumber berkaitan)*

SUMBER / PEMBEKAL DATA [TNB (PUTRAJAYA & CYBERJAYA)]

Tandatangan :
 Nama :
 Jawatan/Gred :
 Tarikh :

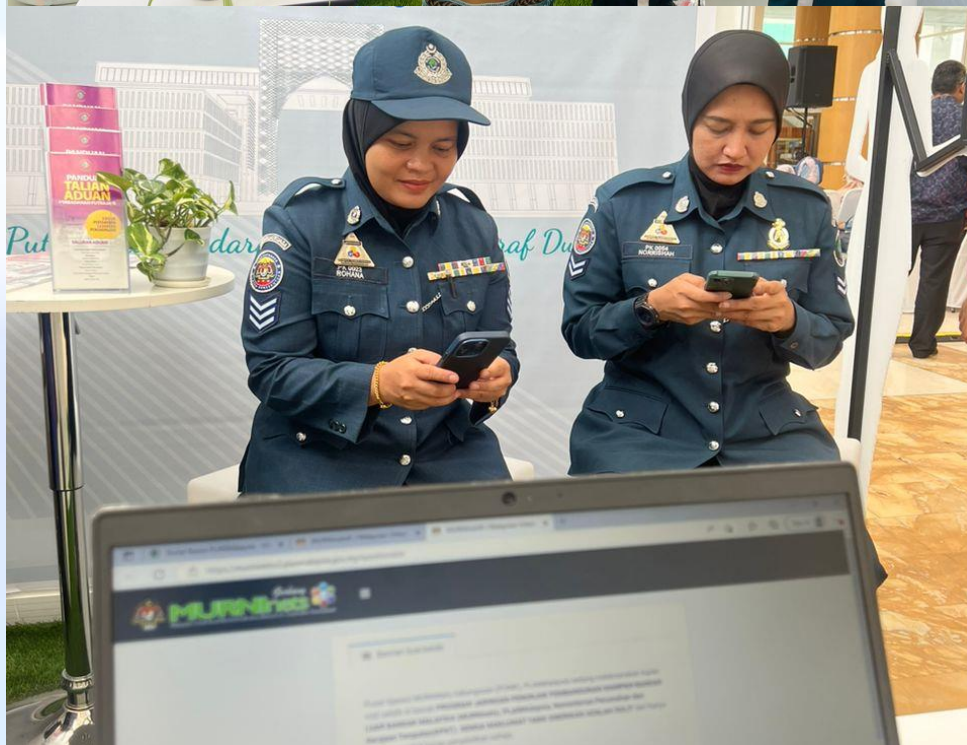
Cop Rasmi:

PENYELARAS DATA (URUS SETIA MURNINETS PPJ)

Tandatangan :
 Nama :
 Jawatan/Gred :
 Tarikh:



Lampiran 3: Kaji Selidik atas talian (Online Survey)



Sesi menjawab soal selidik MURNInets secara online

Lampiran 4:

Borang Soal Selidik KT3-P5
(Indeks Kebahagiaan)

MANUAL PELAKSANAAN MURNInets 2.0

BORANG B
BORANG PENENTUAN PECAHAN NOMBOR SIRI
BORANG SOALSELIDIK MURNInets BAGI PENUNJUK KT3-P5 DAN UNIT1-P1
BORANG KT3-P5

Pecahan secara purata bagi 24 kawasan / zon:

MAJLIS DAERAH XYZ, NEGERI ABC

Bandaraya $450 \div 24 = 18.7$

Perbandaran $400 \div 24 = 16.6$

Daerah $300 \div 24 = 12.5$

BIL	NAMA KAWASAN / ZON PBT	PECAHAN BORANG (Bil. Siri)
1	Zon 1	15
2	Zon 2	15
3	Zon 3	15
4	Zon 4	10
5	Zon 5	15
6	Zon 6	18
7	Zon 7	10
8	Zon 8	10
9	Zon 9	10
10	Zon 10	10
11	Zon 11	10
12	Zon 12	10
13	Zon 13	12
14	Zon 14	14
15	Zon 15	15
16	Zon 16	12
17	Zon 17	12
18	Zon 18	12
19	Zon 19	12
20	Zon 20	12
21	Zon 21	12
22	Zon 22	12
23	Zon 23	12
24	Zon 24	15
	JUMLAH	300

Lampiran 4:

Borang Soal Selidik UT1-P1
 (Peraturan Kepuasan
 Penduduk Terhadap
 Perkhidmatan PBT)

Lampiran 2

BORANG B BORANG UT1-P1

Pecahan secara purata mengikut kawasan / zon

Borang Penduduk: Mengikut bilangan maksimum kawasan / zon
 Borang Peniaga: Minimum 1 kawasan, maksimum 5 kawasan / zon
 Borang NGO: Minimum 1 kawasan, maksimum 3 kawasan / zon

BANDARAYA / PERBANDARAN

Penduduk $208 \div 24 = 8.6$
Peniaga $39 \div 5 = 7.8$
NGO $13 \div 3 = 4.3$

DAERAH

Penduduk $144 \div 24 = 6$
Peniaga $27 \div 5 = 5.4$
NGO $9 \div 3 = 3$

CONTOH

BIL	NAMA KAWASAN / ZON PBT	PECAHAN BORANG (Bil. Siri)		
		PENDUDUK	PENIAGA	NGO
1	Zon 1	14	9	5
2	Zon 2	13	8	4
3	Zon 3	13	8	
4	Zon 4	8		
5	Zon 5	8		
6	Zon 6	8		
7	Zon 7	8		
8	Zon 8	8		
9	Zon 9	8		
10	Zon 10	8		
11	Zon 11	8		
12	Zon 12	8		
13	Zon 13	8		
14	Zon 14	8		
15	Zon 15	8		
16	Zon 16	8		
17	Zon 17	8		
18	Zon 18	8		
19	Zon 19	8		4
20	Zon 20	8		
21	Zon 21	8		
22	Zon 22	8	7	
23	Zon 23	8	7	
24	Zon 24	8		
	JUMLAH	208	39	13

Nota



**Bahagian Pembangunan
Mampan dan Perumahan
Jabatan Perancangan Bandar
Perbadanan Putrajaya**



03- 8887 7931/
03- 8887 7142/
03- 8887 7631/
03- 8887 7394



www.ppj.gov.my

